

BUDAKALÁSZI

XVI. évfolyam | 10. szám
2022. december – 2023. január

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Advent Budakalászon

A TARTALOMBÓL

- 258 millió forint az Egészségház korszerűsítésére
- Hogyan csökkentsük a rezsi költséget?
- Újra megnyílt a Községjég
- Otthonos közegben – beszélgetés Bereczky Judittal
- Egy éve ment el Milosevits Péter
- Teadélután a 120 éves Kalász Suliban

Budakalász
minden lakójának
békés karácsonyt
és boldog új
évet kívánunk!

dr. Göbl Richárd
polgármester

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!

EGY TÁRSADALOM EMBERSÉGE...

Lapzártánk idején szavaztak a Parlamentben az 1993. évi szociális törvény módosításáról. A tervezett törvénymódosítás kapcsán a szakmai szervezetek hiába tiltakoztak és kértek egyeztetést, a javaslatot elfogadták. Az alábbiakban Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia társadalmi kérdésekkel foglalkozó – Caritas in Veritate Bizottsága elnöke írását közöljük.

„Egy társadalom embersége leginkább azon mérhető le, hogyan bánik az időssel, a szegénnyel, a gyöngével, a beteggel.” (XVI. Benedek pápa)

A Parlament elé került az a törvényjavaslat, amely az 1993. évi szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló III. törvény 2. §-át módosítaná a következő módon:

„(1) Az egyén szociális biztonságáért elsősorban önmaga felelős.

(2) Ha az egyén a szociális biztonságának megteremtésére önhibáján kívül nem képes, abban – anyagi lehetősége és személyes képessége arányában – a hozzátartozó kötelessége segíteni.

(3) Ha az egyén megélhetése önmaga és a hozzátartozók által nem biztosítható, a lakóhelye szerinti települési önkormányzat gondoskodási kötelezettsége áll fenn.

(4) Az állami támogatásban részesülő karitatív szervezetek feladata a szociális biztonságban nem élők felkutatása és – erejükhöz mérten történő – segítése.

(5) Ha az egyén szociális biztonsága a (4) bekezdésben foglaltak ellenére nem teremthető meg, annak biztosítása az állam kötelezettsége.”

Természetesen igaz, hogy az egyén, a család, a település és a karitatív szervezetek is kötelesek minden tőlük telhetőt megtenni a beteg, bajba jutott vagy idős emberért. A Biblia is felszólítja az egyént, hogy tisztes munkával tartsa el magát (2Tessz 3,10), felszólítja a gyermeket, hogy gondoskodjék az idős vagy beteg szülőről (Sir 3,12–14), felszólítja az egyházi közösséget, hogy lehetősége szerint viselje gondját a közösség szegény, idős, beteg tagjainak (1z 58,7; 2Kor 8–9; Gal 6,10; 1Tim 5,16).

A katolikus társadalmi tanítás a szubszidiaritás elvével pontosan azt fogalmazza meg, hogy amit a társadalomban egy alsóbb szint meg tud tenni a közjó érdekében, azt ne emeljék felsőbb szintre, hanem hagyják meg az alsóbb szint hatáskörében.

Ezeknek az alapelveknek az életre váltása azonban nagy körültekintést igényel. A szociális problémákat az egyén mentális helyzete, krízisállapot, szegénység vagy iskolázatlanság miatt igen gyakran nem tudja megoldani. Gondoljunk csak a szegregátumokban, állami gondoskodásban, mélyszegénységben felnevelődött gyerekekre, a fogyatékos személyekre, idősekre.

A nyugati társadalmakban egyre inkább eltűntek a több generációs, egy otthonban élő családok. A legtöbb esetben csak akkor képes a család a rászoruló hozzátartozó rendszeres segítésére, ha kap olyan támogatást, hogy valaki otthon maradhasson a beteg, idős hozzátartozóval, vagy ha a család olyan jómódban él, hogy tudnak erre a célra ápoló személyzetet fizetni.

Az önkormányzatok is csak abban a mértékben vonhatóak be ebbe a felelősségi körbe, amilyen mértékben az állampolgárok által befizetett adóból részesülnek.

Kérjük a parlamenti képviselőket, hogy a törvény vagy a részletszabályok szövegébe fogalmazzák bele azokat a feltételeket, amelyeket az állam biztosít, hogy a családok, az önkormányzatok, a karitatív szervezetek megfelelhessenek a törvénytervezetben leírt köteleességüknek.

Kérjük, hogy az ágazati minisztérium egyeztessen a szociális szféra szakembereivel és a karitatív szervezetekkel. Kérjük, hogy a Magyarország Alaptörvényében megfogalmazott mondat – „Valljuk az elesetteket és a szegények megsegítésének köteleességét” – ne sérüljön a mostani, válságos időkben sem – fogalmazott Székely János szombathelyi megyéspüspök.

A rendszerváltás utáni években kisebb-nagyobb hibákkal, de alapvetően jól működő szociális ágazat épült ki és gondoskodott a hátrányos helyzetbe kerültek – egyedül élő idősek, értelmi- testi fogyatékosokban szenvedő gyermeket, hozzátartozót gondozó családok – támogatásáról. A Szociális Törvényben meghatározott ellátások minimális szinten, de garantálták mindenki számára az emberhez méltó életet.

A szociális háló természeténél fogva nem lehet „gazdaságos”. Az elmúlt évtizedben mégis erre hivatkozva épült le az ellátórendszer. Az energia- és élelmiszerárak drasztikus növekedése és advent idején különösen fájó az az érzéketlenség, amit az állami szociális ellátások terén tapasztalhatunk. Nem magyarázat, hogy nincs rá fedezet, mert pénz arra van, amit fontosnak tartunk.

Az emberhez méltó lét mindenkinek jár. Ahogyan a Szentatya is nyilatkozott: egy társadalom minősége leginkább azon mérhető le, hogyan bánik az idősekkel, a szegényekkel, a gyöngékkal, a betegekkel. Miközben az EU erősítené az ellátórendszert, a magyar állam egyre kevésbé vállal felelősséget az elesettekért.

Lapzártakor érzett a hír, hogy az Országgyűlés kormánypárti többsége megszavazta a javaslatot. A 160 oldalas salátatörvénybe elbújtatott módosítás szerint az állam ezentúl csak végső esetben segítene a rászorulókon. Akkor, amikor már a család és az önkormányzat is kudarcot vallott. Budakalász nem akar kudarcot vallani, ezért bővítette ki nemrég a szociális támogatások rendszerét. A rászorulók éljenek a lehetőségekkel!

FEJLESZTÉSEK

Budakalász is belevág a LED-es projektbe modern közvilágítás a takarékoság és a biztonság jegyében

A számok nem hazudnak: minden településen jól tudják, hogy a legnagyobb energiafallo a közvilágítás. Budakalászon az önkormányzati rezsiszámlák 70 százaléka villanyszáma, 30 százaléka gáz. A 70 százalékon belül pedig a legnagyobb részt a közvilágítás teszi ki. Napjainkban még bőven vannak olyan városok és falvak, ahol nem energiatakarékos, modern LED-es a közvilágítás, hanem hagyományos, sárga fényű, nátriumlámpás megoldással biztosítják az éjszakai fényeket.

Városunkban csaknem 1300 villanyoszlop van, és az Önkormányzat vezetői keresik a módját annak, hogyan lehetne a közvilágítást korszerűsíteni. A városvezetés véleménye szerint az energiaválság, az infláció és a háború hatásai miatt az igazán nehéz év a 2024-es lesz, addigra mindenképpen szeretnének megoldást találni erre a helyzetre.

Az Önkormányzat szeretné, ha jelentősen csökkenne a közvilágítás nagy költsége, és a számítások szerint az erre kifizetett összeg mintegy 80 százalékát lehetne megtakarítani, ha sikerülne modernizálni a rendszert. A város

a cél érdekében először közbeszerzési eljárást szeretne kiírni a tervezésre, és ha minden a tervek szerint alakul, a megvalósításra sem kell már annyira sokat várni. A téma összetett, hiszen léteznek már olyan lámpatestek is az okos város közvilágítási projektben, amelyekben például már szmogmérőt is elhelyeztek és mások mellett az autós forgalomszámlálás lehetőségét is biztosítják.

És ha már a világításnál tartunk: szerény, visszafogott lesz az idei karácsonyi díszvilágítás a városban. Idén nem lesznek ünnepi fények sem a József Attila utcán, sem a Damjanich utcában. Nem lesz díszvilágítás a Budai, illetve a Pomázi úton sem, és hiányozni fognak az iskolák közelében megszokott helyekről is. Kizárólag a Kárpátok óre szobornál elhelyezett betlehem közelében és a körforgalomtól a Budai út egy rövid szakaszán lesznek ünnepi fények. Alacsony fogyasztású díszek kerülnek ki, hogy a fokozott takarékoság idején se kelljen teljesen lemondanunk a karácsonyi meghitt hangulatról a kalászi közterületeken.

A Budakalász számára legfontosabb beruházásokról egyeztetünk Lázár Jánossal

Az Építési és Beruházási Miniszterrel egyeztetünk térségünk infrastrukturális fejlesztéséről. Jó hír, hogy a H5-ös HÉV fejlesztése az EU-s helyreállítási alap frissen jóváhagyott forrásainak felhasználásával jövőre elindulhat. A hazai forrásból megvalósítandó közúti fejlesztések – így például az északi „fél-elkerülő” út – elkezdésére azonban a költségvetés helyzete miatt még legalább 2 évet várni kell. A víz- és csatornahálózat fejlesztése ügyében az egyértelmű szándékot remélhetőleg konkrét fejlesztési tervek követik.

November 29-én Szentendre és Pomáz vezetőivel, valamint Vitályos Eszter képviselő asszonnyal az Építési és Beruházási (december 1-jétől Építési és Közlekedési) Minisztérium vezetőivel tárgyaltunk. Minden résztvevő számára egyértelmű volt, hogy térségünkben a súlyos közlekedési és egyéb infrastrukturális problémák kezelésére jelentős központi beruházások szükségesek, hazai költségvetési, illetve EU-s források bevonásával.

Budakalász számára a közúti fejlesztések közül az északi „fél-elkerülő” megépítése, az M0 folytatása a 10-es útig, illetve a Patakpart Általános Iskola körüli úthálózat fejlesztése a prioritás.

Az északi „fél-elkerülő” út esetében, aminek megépítésére 2016-ban szerződésben vállalt kötelezettséget a Kormány, a kivitelezői tenderen a nyáron lehetett volna eredményt hirdetni. A Kormány azonban gazdasági helyzetre hivatkozva a beruházás elhalasztásáról döntött. A Patakpart Általános Iskola körüli úthálózat-fejlesztést Budakalász Város Önkormányzata a Kormánnyal együttműködve teljes mértékben előkészítette, a kivitelezői közbeszerzés is eredményesen lezajlott. Az aláírt szerződés alapján azonnal kezdődhetnének a munkálatok, azonban a Kormány egyelőre erre a beruházásra sem biztosított forrást. Az M0 autópályát továbbépítése a 10-es útig nem csak Budakalász, hanem az egész térség számára kulcsfontosságú. Ez a projekt a kiviteli tervek elkészítésére kiírt tenderél megakadt, egyelőre nem látszik nagyobb előrelépés.

A fentiekkel kapcsolatban Lázár János elmondta: közúti fejlesztésekre hazai forrást várhatóan csak 2024 második felétől tud biztosítani a Kormány,

így ezekre a beruházásokra még várni kell. A miniszter ugyanakkor ígéretet tett arra, hogy a projekteket egyedileg is megvizsgálják.

Konkrétabb ígéretet a közösségi közlekedés fejlesztése ügyében hangzottak el. A H5-ös HÉV-fejlesztését a miniszter az ország kötött pályás közlekedési fejlesztései között prioritásként kezeli, az előkészített tervek alapján a beruházás 2023-ban megkezdődhet. A projekt finanszírozása az EU-s helyreállítási alaphoz történik, a beruházást 2026-ra szeretnék befejezni. Az önkormányzatokkal egyeztetett fejlesztés keretében megújulnak az állomások és környezetük, valamint lecserélik a muzeális korú járműparkot.

A tárgyaláson szó volt még a víz- és csatornahálózat kapcsán az elmúlt évtizedek elmaradt, napjainkra kritikussá vált fejlesztésekről. Ezeket fontosnak és támogatandónak tartja a miniszter, a következő években remélhetőleg elkészülnek a konkrét fejlesztési tervek, amire majd forrást is talál a Kormány.

Az EU-s helyreállítási alap jóváhagyott forrásaiból a HÉV-fejlesztés jövőre elindulhat. Az útfejlesztésekre még éveket kell várni.
– hangzott el az egyeztetésen.

Célegyenesben az Omszk parki felújítás

December közepére elkészül az Omszk park felújított játszótere és az új fitnesspark is. A vállalkozó az előzetes ütemterv szerint halad a munkával, a megszabott határidőn belül minden elkészül. A 150 millió forint értékű beruházás pályázaton elnyert támogatással és a város saját forrásaiból valósul meg.

A megújuló budakalászi játszótér tervezője tavaly decemberben, a Faluházban mutatta be a tervjavaslatokat, majd a lakosságtól kapott visszajelzések figyelembevételével folytatta a munkát. Gyergyay-Tóth Erika előadásából kiderült, egy árnyas, a környezetbe illeszkedő, kicsik és na-

gyok igényeinek egyaránt megfelelő közösségi tér kialakítása a cél.

A tervezési szakasz márciusra befejeződött, ezt követte az április 4-én megindított közbeszerzési eljárás. A Képviselő-testület június 13-án döntött, a város július 4-én kötötte meg a szerződést a pályázat nyertesével. A szerződés szerint **a vállalkozó Magyar Kőrís Kft.-nek 150 napja volt arra, hogy elkészüljön a munkálatokkal. A kivitelező cég a nyár közepén vette át a munkaterületet és nemrég jelezte, hogy határidőn belül el is készül a munkálatokkal.**

A bontás, fakivágás és a földmunka után a burkolatépítés következett, majd az új játszótéri eszközöket telepítették. A burkolatválasztásnál korszerűsége, minősége és természetközelsége törekedtek. A műgyanta kötésű kavics-, valamint bézs árnyalatú, de mégis vidám színekben pompázó öntött gumiburkolat készült. A gyerekek és a játszótér biztonsága kiemelten fontos volt. Mindez a természetes jelleget megtartva, cserjefoltokba épített kerítés, cserjék, szolár lámpák, valamint térfelügyelő kamerák segítségével valósul meg.

A meglévő fitness- és játszótéri eszközök javítását és felújítását követően kikerültek az új utcabútorok és áthelyezték az ivókutat is.

Aki az Omszk tó mellett sétál, láthatja, hogy célegyenesbe értek munkálatok, a vállalkozó az eredeti elképzelések szerint december közepére befejezi a munkát. A következő napokban befejezik a növénytelepítést, és üzembe helyezik a térfelügyelő kamerarendszert is.

A fejlesztéseknek köszönhetően a mintegy 3000 négyzetméteres területen nem csak a gyermekek érezhetik jól magukat, hanem a kikapcsolódásra, mozgásra vágyó felnőttek is. A helyszín négy nagy egységre oszlik, melyek elkülönülnek egymástól, mégis szervesen összekapcsolódnak. A „nagyok birodalma”, a „kicsik birodalma”, valamint a fitness park között, központi helyen, mint egy főtér, található a pihenő terület, amely egy napozó és egy piknikező részből áll.

A megfelelő megközelíthetőségről, kényelemről és közösségi hangulatról több helyen elhelyezett kerékpártámaszok, különböző utcabútorok, napelemes világítótestek, hulladékgyűjtők és tájékoztatótáblák gondoskodnak. Ivókúttal, valamint 13 újonnan ültetett lombhullató fával, 670 darab cserjével és 233 darab évelő

növénnyel is gazdagodik a terület. A 150 millió forint + áfa értékű beruházás pályázaton elnyert belügyminisztériumi támogatással és önkormányzati saját forrásból valósul meg.

A DUNA-PARTI HELYETT A KŐBÁNYAI ÚTI JÁTSZÓTÉR FOG MEGÚJULNI

A Barát-patak torkolatnál készül a zsilip kivitelezőjével folytatott tárgyalások eredményeként az Aqua-General Kft. vállalta, hogy az Önkormányzattal együttműködve Budakalász területén közreműködik egy játszótér felújításában vagy kibővítésében.

A városvezetés szándéka az volt, hogy a felajánlás révén a Duna-parton, a révátkelőnél található kis játszótér újjuljon meg. Az állami tulajdonban lévő vízparti területet bérlő vállalkozóval, valamint a környéken élők bevonásával sikerült egyeztetni a helyszínt és a műszaki tartalmat is. Szeptemberben a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság megadta a vagyon- és mederkezelői hozzájárulást az új játszótéri eszközök elhelyezéséhez. A vízügyi igazgatóság azonban időközben váratlanul meggondolta magát és visszavonta a korábbi hozzájárulását, arra hivatkozva, hogy az elképzelés a kikötőt üzemeltető bérlő területét érinti (ez egyébként már korábban is így volt).

A városvezetés ezek után döntött úgy, hogy a felajánlást a Kőbányai úti játszótér felújítására és kibővítésére fogja igénybe venni, a tervek már készülnek. Ez a játszótér a Patakpart Iskola körüli úthálózat rekonstrukció kapcsán szerepelt már a tervekben. Az volt az elképzelés, hogy az iskola körüli úthálózattal együtt újítsuk fel. A város által kiírt közbeszerzési eljárás ugyan sikeresen lezárult, a szerződés is alá van írva, de az csak akkor lép életbe, ha a teljes körű úthálózat-rekonstrukcióra kért állami támogatás megérkezik. Bár Budakalászt hivatalosan még nem utasították el, kevés az esély arra, hogy ezt megkapja. Ezért született az a döntés, hogy a Kőbányai úti játszótérre fordítsuk a felajánlott lehetőséget.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Budakalász csaknem 258 millió forint pályázati forrást nyert az Egészségház korszerűsítésére

A beruházásnak köszönhetően megújulhat az Egészségház. A bővítés után tovább fejlődhet az egészségügyi alapellátás és egy új gyermekorvosi rendelőt is kialakítanak. Az egész épület fűtésrendszere megújul és modern eszközök is kerülnek majd az épületbe.

Ismét sikerrel pályázott Budakalász Város Önkormányzata! A Széchenyi Terv Plusz pályázati program keretében, a *TOP Plusz „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése”* kategóriában az Egészségház bővítésére, gépészeti korszerűsítésére és új eszközök beszerzésére adott be pályázati anyagot a városvezetés. A lakosságszám növekedésével nagy mértékben megnövekedett a gyermekek száma is a településen. A lakosság negyede a 18 év alatti fiatalokból tevődik össze. A jelenleg praktizáló két gyermekorvos egy orvosi rendelőn osztozik, a rendelési időt úgy kell kialakítani, hogy mindkét fél megfelelő óraszámban lássa el a feladatait. A nagy számú kiskorú lakosság miatt **indokoltá vált egy új gyermekorvosi rendelő kialakítása**, valamint a védőnői tanácsadás helyiségeinek növelése, illetve a rendelkezésre álló váróterek növelése is.

A fejlesztés során az intézmény által biztosított **egészségügyi alapellátást kívánjuk fejleszteni** az épület **beépített alapterületének**

tének bővítésével. A földszint területe 124, a tetőtér pedig 55 négyzetméterrel növekszik majd. A tervezett beruházás során egy új gyermekorvosi rendelő, valamint fektető, gyermekváróterem, védőnői tanácsadó, játszósarok és baba-mama szoba kerül kialakításra. A tetőtérben kiszolgáló helyiségeket (öltöző, teakonyha, tároló) hoznak létre. Az épület mellett a parkolási lehetőség négy új parkolóval bővíthető. A tervezett fejlesztés építési engedélyköteles tevékenység, Budakalász Város Önkormányzatának rendelkezésére áll a jogerős építési engedély.

Az egész épület fűtésrendszere is megújul: a kondenzációs gázkazánt két darab hibrid hőszivattyúra cserélik, valamint a radiátorok cseréje is megtörténik. Az **eszközbeszerzés** jegyében új orvosi műszerek, informatikai eszközök, bútorok és felszerelési tárgyak is érkeznek majd az Egészségházba a **257,5 millió forintos beruházás** során.

Az újabb sikeres pályázat azért is fontos, mert gazdasági környezetünk és a járványhelyzet miatt Budakalászon is kizárólag sikeres pályázatokkal lehet fedezetet teremteni a jelentős fejlesztésekre.

Ország úti szeméttügy: eljárást indított a Hulladékgazdálkodási Hatóság

A Pest Megyei Kormányhivatal illetékes szerve eljárást indított, aztán feljelentést tett, de még nem tudni, hogy oldódik meg az Ország úti szemét ügye.

Egy szeméttelp ledől kerítése miatt már hosszú ideje szinte az autóra ömlik a hulladék Békásmegyeren, Budakalász határában. A helyszíni beszámolók szerint az illegális személerakók is megtalálták maguknak ezt a területet az Ország úton. A budakalászi városvezetés is sürgeti a megoldást. Dr. Göbl Richárd polgármester még májusában levélben kereste meg óbudai kollégáját, mivel állandósultak a méltatlan állapotok a környéken.

A III. kerületi Polgármesteri Hivatal akkor arról tájékoztatott, hogy az ügy a Kormányhivatalhoz került. Az érintett ingatlan ugyanis magántulajdonban van, a hulladék onnan kerül a közterületre. Emiatt mindkét önkormányzat levelet írt a Pest Megyei Kormányhivatalnak, hogy jelezzék a Környezetvédelmi Hatóság felé a tarthatatlan állapotokat. A Kormányhivatal feljelentést tett az ügyben, a III. Kerületi Rendőrkapitányság pedig nyomozást indított.

A napokban megérkezett a Pest Megyei Kormányhivatal tájékoztatása az eddig történetekről. Ebben leírják: a kormányhivatal illetékes főosztálya az Ország út mellett felhalmozott, jelentős mennyiségű hulladékkal kapcsolatban tett bejelentések nagy számára való tekintettel eljárást indított. Ezt követően megtiltotta a további jogellenes tevékenységet és arra kötelezte az érintett ingatlan tulajdonosát,

hogy a szemetet adja át a hulladékgazdálkodó részére. A Hulladékgazdálkodási Hatóság többször is megbírságotla az ingatlan tulajdonosát, aki azonban egy alkalommal sem fizetett, így az ügye már végrehajtási szakaszban van. A történet miatt a Hulladékgazdálkodási Hatóság 2022 áprilisában feljelentést tett a III. Kerületi Rendőrkapitányságon a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt, és a nyomozás még tart.

Aki Békás felé közlekedik az Ország úton, továbbra is szembesülhet a problémával. A kidobott szemét mennyisége hol csökken, hol pedig újra növekszik. A lakossági bejelentések, megkeresések azóta is folyamatosak; bízunk benne, hogy az illetékesek megtalálják a hatékony megoldást.

Budakalászon teljesen megújulnak a hulladékgyűjtési eszközök

Szombatonként zajlik a szürke kukák átadása – a szolgáltató átveszi a régi hulladéktároló edényeket.

A papír és a műanyag hulladékok szelektív gyűjtésére szolgáló kék és sárga kukák, valamint a barna színű zöldhulladékgyűjtők és a komposztládák után most a

kommunális hulladék tárolására alkalmas szürke kukákat kapják meg ingyenes használatra a budakalásziak. Az NHSZ Vértés Vidéke Kft. decemberben még az alábbi szombati időpontokban ad át ingyenes használatra új, könnyen kezelhető (kerekes) szürke kukákat az azt igénylő helyi lakosoknak:

december 10. 8.00 – 15:30-ig

december 17. 8.00 – 15:30-ig

Akik élni kívánnak a lehetőséggel, azok érvényes szerződés birtokában a Klinger Henrik utcai telephelyen (a korábbi szövőgyár területe) vehetik át az új edényeket. A jogosultság igazolásához kérjük, a lakcímkártyát vagy szerződést igazoló dokumentumot (szerződés, befizetett csekk) ne felejtsek otthon, és mindenki hozzon magával tollat a bérleti szerződés aláírásához.

A hulladéktároló edényeket az az ingatlanhasználó veheti át, akinek a nevére a szerződés szól, de meghatalmazással is átvehető. A helyszínen olyan méretű (60, 80, 120, 240 literes) hulladékgyűjtő átvételére lesz lehetőség, amelyre az ügyfelek kommunális hulladékszállítási szerződése is szól. A kukák kerekek nélkül személyautóban is könnyen szállíthatók.

Az Önkormányzat kérésére **65 év feletti** ügyfeleinek házhoz viszi a kukákat a szolgáltató. Ezt az igényt a cég ügyfélszolgálatán lehet bejelenteni a **06 34/801 040**-es telefonszámon vagy az ügyfélszolgálat.vertesvideke@nhsz.hu email címen.

Fontos információ, hogy **a szolgáltató az elhasználdott kukákat térítésmentesen átveszi a használoktól** a Klinger Henrik utcai telephelyen (a korábbi szövőgyár területe). Aki nem akarja például esővíz gyűjtésére használni a régi kukáját, éljen a lehetőséggel: amikor megy az új kukáért, vigye magával a régijt!

54 láda alma a gyerekeknek

1080 kg almát vásárolt az Önkormányzat a budakalászi gyermekintézmények számára, a kalászi gyerekek egészségének támogatása céljából. A gyümölcsök kiszállítása a héten megtörtént.

A jó minőségű gyümölcsöket az Önkormányzat a novemberi kamrafeltöltő vásáron vásárolta, a kiosztást Balogh Csaba képviselő, a Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottságának elnöke koordinálta, a kiszállításban pedig közreműködött a kalászi városgazda. Az intézmények közti elosztást a bölcsődék, óvodák és az iskolák gyermeklétszáma határozta meg.

Ahogy egy régi szólás mondja, „napi egy alma, az orvost távol tartja”.

A TAKARÉKOSKODÁSI INTÉZKEDÉSEK MIATT VÁLTOZIK A HIVATALI ÜGYFÉLFOGADÁS RENDJE

Novembertől február 28-ig péntekenként szünetel a személyes ügyfélfogadás a Városházán, a hivatal zárva lesz. A munkatársak a hétfői délutáni ügyfélfogadási lehetőség mellett a szerdánként délelőtt és délután is rendelkezésre állnak. Az intézkedéssel a személyes ügyfélfogadás időtartama heti két napra korlátozódik, de összességében hetente egy órával nő.

November 1-től december 14-ig, valamint 2023. január 9-től 2023. február 28-ig az ügyfélfogadás rendje:

hétfőn 13-tól 18 óráig, szerdán reggel 8-tól 16 óráig.

Újabb kutyát mentettek a rendészek

Az Önkormányzat dolgozóinak hatalmas öröm, amikor a rendészautóból kipattan egy talált kutya. Sok szeretetet kap; meleg, biztonságos helyre kerül. Ma délelőtt egy szép fehér kutyust mentettek a rendészek, gazdája, egy kislány rövidesen érte is jött. Amikor a hírt olvassák, a kutyus minden bizonnyal újra a kedvenc fekhelyén piheni ki az izgalmakat.

Ha kóbor kutyát látunk, hívjuk a Városrendészetet az alábbi telefonszámon: +36 70 314 6104

A kutyákat a rendészek biztonságos helyre szállítják, a kutyában lévő chipet leolvassák, ha pedig nem sikerül kapcsolatba lépni a gazdával, a kutya a szentendrei gypmesterhez kerül, aki szakszerűen ellátja a kutyát és átadja a gazdájának, amint jelentkezik.

Biztonságosabb lett a közlekedés

A Mályva és a Gát utcákba autós sebességcsökkentő küszöbök telepítettek. A fekvőrendőrök sárga-fekete színe erősen kontrasztos, távolról is jól látható, telepítésükkel biztonságosabb lett városunk közlekedése.

A Gát utcai sorompót korábban rendszeresen rongálták meg beleütköző biciklisek annak dacára, hogy a sorompót egyenes, jól belátható szakaszon helyezték el. A Mályva utcában pedig óvoda és bölcsőde is található, sőt fekvőrendőr is, de az utca teljes szakaszán fontos az elővigyázatosság.

HELYI HÍREK

1000 új fát Budakalásznak!

Környezetünk időjárása ebben az évben különösen szélsőségesen alakult. Az elmúlt 120 év legforróbb nyara után egy rövid, csapadékosabb szeptember, majd az elmúlt 120 év 8. legmelegebb és 9. legszárazabb októberre következett.

Az 1000 új fát Budakalásznak! mozgalom keretein belül elültetett fák számlálója egy hónapja lépte át az 500-at, idén ősszel összesen 128 fa kerül a közterekre. A város klímája szempontjából különlegesen fontos program közösségi faültetésekkel, iskolák részvételével zajlik. A nagy volumenű zöldítésnek köszönhetően nem egy-egy fát ültetnek el, hanem például a Gém utca melletti zöldterületre 29 fából álló platánsor került. A munka egész ősszel zajlott:

2 gömbhárs és 1 kislevelű hárs került Hárs utcába, 2 díszcseresznyét ültettek a Lenfonó állomáshoz, 15 cseresznye és 1 szelídgesztenye a Kossuth Lajos utcába, 6 cseresznyefa került a Szent László, Széchenyi, Arany János és Szegfű utcákba.

1 nyírfát és 6 vérszilvafát ültettek a Vadalma utca és a Sugár utca kereszteződésébe, 1 ringlószilva a Kálváriára, 1 szilva pedig a Cserkészgrundra került.

Az 1000 új fát Budakalásznak mozgalom számlálója jelenleg 612-nél áll. A budakalasz.hu honlapon legörgetve a jobb oldalon tudja nyomon követni, hogy 2019 novembere óta hány fa került ki a budakalászi közterületekre.

Hogyan csökkentjük a rezsit? – energetikai szakember tartott előadást a Faluházban

A lakóházak energetikai korszerűsítéséről tartott előadást a Faluházban Bárány Lajos jogi szakokleveles építőmérnök, okleveles mérnök-közgazdász, energetikai auditor, aki egy éve költözött Budakalászra. Ősszel azzal kereste meg a városvezetést, hogy szaktudásával segítene a településnek.

A szakember három részre osztotta a rezsire fordított kiadások csökkentésének lehetőségeit. A szokásainkra, épületgépészeti felújításra és szigetelésre. A szokások kapcsán az ideális hőfok és a napközbeni, éjjeli fűtés visszavétel előnyeit fejtette ki. A külső és belső hőmérsékletek különbségének növelési költsége nem egyenes arányban követi a hőfokot, azaz lényegesen többbe kerül 21 fokról 22-re fűteni, mint 18-ról 19-re, így azon is sokat spórolhatunk, ha a nem lakott vagy ritkábban használt épületrészeket alacsonyabb hőmérsékletre fűtjük. A szakember szerint, aki a házában nem tudja a fűtőtestek hőmérsékletét külön beállítani, az az energetikai felújítást radiátorokra szerelhető hidrosztatikus szelepekkel kezdje.

Szó esett a penészciról is. Legfeljebb annyira tekerjük le a fűtést, hogy a sarkokban se csapódjon le a nedvesség, azaz ne essen a hőmérséklet a harmatpont alá. Ez 16 fok alatt szokott lenni, amennyiben nem nagyon párák a lakás. A fűtés napközbeni, esti vissza-

vétele akkor lehet gazdaságos, ha a ház viszonylag jól szigetel, nem hűl ki nagyon, így amikor hazaérünk, csak kicsit kell feljebb kapcsolni a termosztátot.

A gépészeti felújításnál elhangzott a különböző fűtési lehetőségek határfoka.

Azaz, hogy a régi kazánok, konvektorok és a fűtőszállal ellátott elektromos fűtő eszközök határfoka alacsony. A régi gázkazán modernebb, kondenzációs kazánra való cseréjével legalább 20%-ot spórolhatunk. A hőszivattyús berendezések hatékonyak, amennyiben a külső hőmérséklet nem túl alacsony, illetve kifizetődő kiegészítő fűtési lehetőség lehet a hűtő-fűtő klíma, amennyiben egy esetleges gázkazánt egy hónappal később kell csak bekapcsolni.

Szigetelésnél fontos figyelembe venni, hogy a meleg felfelé száll. Tehát a legtöbbet a földem hőszigetelésével tudunk tenni, amit szakember segítségével, két réteg egymással fedésben lévő (elcsúsztatva, hogy a hézagok fedjék egymást) szigetelőanyag szétterítésével el tudunk érni akkor, ha a tető nem ázik, ugyanis a vizes üvegyapot szigetelőképesége nem megfelelő. A falszigetelést mindig kívülrre tegyük, mivel a fal belső felületére felragasztott szigetelőanyag mögött penészciréteg fog kialakulni, ami egészségtelen. A fal viszont nem lélegzik, egy ház 3-5% vizet képes a falakon leadni, a többi a szellőztetéskor vagy a rossz nyílászárókon távozik. A nyílászárók felülete általában egy ház esetében csak pár négyzetméter, a nyílászárócseré viszont több millió forint is lehet, így ha a nyílászáró szerkezete jó, illetve nem gerébtokos ablakról beszélünk, érdemes gumiszalagot ragasztani rá, és inkább máshol kezdeni a felújítást.

Szó volt a napelem-rendszerek körül kialakult helyzetről is, azaz, hogy az elektromos hálózat kapacitása, korszerűsége nem megfelelő, de a közeljövőben ne is várjuk ennek a gyors javulását.

Amennyiben többet szeretnénk megtudni a házunk energetikájáról, keressük a városunkban élő szakembert, akinek évtizedes tapasztalata és több irányú szaktudása van.

Diákarparlamenti ülés a Városházán

A budakalászi Városháza tanácstermében tartotta meg diákarparlamenti ülését a Kalász Suli 17 tagú testülete Hegyi Bálint diákarparlamenti vezetőjével.

Az idén 120 éves Kalász Suliban hagyomány, hogy minden évben esküt tesz a diákonkormányzat és a diákarparlamenti vezető. Az eskütételről honlapunk is beszámolt, dr. Göbl Richárd polgármester előtt tették le a kiválasztott diákok október 19-én. A 17 tagú diákonkormányzat tagjai Lengyel Réka tanárnő vezetésével november 15-én, délelőtt ellátogattak a Városházára, ahol Forián-Szabó Gergely alpolgármester és dr. Deák Ferenc jegyző fogadta őket. Az alpolgármester az önkormányzat felépítéséről és feladatairól, a jegyző pedig a működésének törvényességi kereteiről beszélt a diákoknak. Ezt követően megkezdte ülését a diákarparlament, és több döntés is született. Az egyik előterjesztés szerint, a takarékoság jegyében péntekenként online oktatást szeretnének az iskola tanulói.

Pedagógus sztrájk: a budakalászi intézmények szolidaritási nyilatkozata

A budakalászi oktatási intézmények pedagógusai közül nagyon sokan csatlakoztak a november 18-i, országosan meghirdetett sztrájkhoz és az alábbi felhívást tették közzé:

„Mi, a Budakalászi Nyitnikék Óvoda, a Kalász Suli, a Szentistvántelepi Általános Iskola, a Patakpart Általános Iskola alulírott pedagógusai EGYÜTTESEN lépünk fel az országosan meghirdetett sztrájk napján – 2022. november 18-án, pénteken – ki-ki a maga belátása szerint (sztrájk, polgári engedetlenség, szolidaritás, élőlánchoz csatlakozás).

Az intézmények már most pedagógushiánnyal küzdenek, egyre többen kényszerülnek hivatásukat feladni a megalázóan alacsony, megélhetésre nem elegendő fizetések miatt. Ez a hivatás, a gyerekek nevelése, oktatása, az ezzel járó felelősség, munka, nincs elismerve, megbecsülve, megfizetve.

Számos módon próbáltuk felhívni a figyelmet a megbecsülésünk hiányára, panaszkodtunk, sztrájkoltunk, tüntettünk, szolidaritást vállaltunk, élőláncon demonstráltunk, flashmobon vettünk részt, minden módon igyekeztünk kifejezni, hogy változtatást szeretnénk, illetve jobb, emberhez méltóbb bérezésre van szükségünk.

Továbbá szeretnénk kiállni azon kollégák, iskolákban, szakszolgálatoknál dolgozók mellett is, akik különböző okok miatt nincsenek abban a helyzetben, hogy esetleg csatlakozhassanak kezdeményezésünkhöz, vagy sztrájkoljanak.

Fellépésünkkel szeretnénk elérni, hogy a közalkalmazotti bértábla vetítési alapját a mindenkori minimálbérhez igazítsák, inflációkövetővé tegyék, továbbá, hogy visszamenőlegesen emelkedjen az oktatásban nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak garantált illetménye.

A bérrendezés csupán az első lépcső! Ezzel párhuzamosan követeljük:

1. Érdemi és nyilvános párbeszédet az oktatás megújításáról!
Hiteles tájékoztatást a kormány és a közmédia részéről!
2. Szüntessék meg a pedagógusok lejáratását, az oktatási szereplők megfélemlítését! A kirúgott vagy leváltott tanárokat azonnal helyezték vissza! Megbecsülést a pedagógusoknak!
3. Érdekérvényesítő sztrájkjogot a pedagógusoknak!
4. Felelős, hozzáértő oktatásirányítást!
Önálló oktatási minisztériumot!
5. Kisebber terhelést a diákoknak és a pedagógusoknak!
6. Esélyteremtő, minőségi oktatást és nevelést mindenkinek
– az óvodától az egyetemig!

7. Versenyképes és értékálló bérezést az oktatásban dolgozóknak!

8. Minőségi, 21. századi környezetet a tanuláshoz és a tanításhoz, neveléshez!

9. Szakmai szabadságot és támogatást az oktatásban!
Korszerű nemzeti alaptantervet! Szabad tankönyvválasztást!”

Létfontosságú a köztartozások hatékony beszedése

Az elmúlt években tapasztalt, a helyi adókat is érintő rendelkezések hatására bevételeink csökkentek, míg az energiaválság következtében kiadásaink jelentősen megnövekedtek. A kialakult gazdasági helyzetben a köztartozások hatékony beszedése létfontosságú. A kintlévőségek behajtása a közteherviselés elveinek és a jogkövető magatartás érvényesítése miatt is fontos közérdek.

A Budakalászi Polgármesteri Hivatal Pénzügyi és Adóirodája az idei évben a hátralékok csökkentése érdekében több eszközt is alkalmazott, és siker koronázta az elmúlt hónapok erőfeszítéseit. A legcélravezetőbb módszer a cégek, vállalkozások esetében az inkasszó volt, amely igazolta az előzetes elvárásokat és jelentősen csökkent a hátralékként kimutatott összeg. Az adótartozással rendelkező magánszemélyek esetében a jövedelem letiltására került sor. Az adócsoport a jövőben is élni fog ezekkel a lehetőségekkel, és a remények szerint a határozottabb, szigorúbb fellépésnek köszönhetően javulhat az adózói morál, a befizetési hajlandóság. A jelenlegi gazdasági helyzetben minden forintra szükség van itt is. Korábban jelentős volt a kinnlevőség, az évek alatt összejött tartozás sikeres behajtása kiemelt feladat.

December 19-ig tart a kabátkampány a Faluház udvarán!

A szegénység, rászorultság nem lehet bélyeg senkin. Az Önkormányzat szociális munkatársainak és a szakbizottság képviselőinek kezdeményezésére a hideg idő beálltával különleges kabátkampány indult november 16-án. Az akció december 19-ig tart.

A Faluház oldalában elhelyezett ruhafogasokon sorakoznak majd a felajánlott kabátok. A nyitvatartási idő alatt ide lehet jönni és a ruhaállványról lekasztani a megfelelőt, illetve itt lehet a felajánlott télikabátokat elhelyezni. Ezen felül sálakat, sapkákat és kesztyűket is várunk.

A szervezők hálásan köszönik! Egyet kérnek: a felajánlott kabát legyen tiszta és ép. Ha a kezdeményezésre az Ön szíve is felmelegsik, vigye hírét, hogy vannak még csodák. Kapaszkodjunk össze a bajban!

ÜNNEPVÁRÁS

Meggyújtottuk az első adventi gyertyát

November 26-án, szombaton délután megtelt a Kárpátok öre szobor előtti tér. A Faluház munkatársai feldíszítették Budakalász élő karácsonyfáját, az ünnepi téren gyülekező emberek között pedig igazi adventi hangulatot élhettünk át.

Nagel István alpolgármester köszöntötte a megjelenteket, és egyben megkért mindenkit, hogy figyeljünk egymásra, a szomszédjainkra, a környezetünkben élőkre, hogy együtt örülhessünk karácsonykor. Varga Zoltán atya első budakalászi adventi köszöntőjét mondta el. Az adventi koszorú gyertyagyújtásának megállító, elcsöndesedő hatását emelte ki. Varga Zoltán elmondta: a keresztény ember élete Krisztussal való találkozás készülődésének jegyében telik, az advent csendjében kérjük Jézust, hogy

a Vele való találkozás olyan legyen, amilyen valójában szeretnénk. Beszéde után meggyújtotta az első adventi gyertyát. A gyertyagyújtást követően a Nyitnikék Óvoda dolgozóinak kórusa énekelt, majd az óvodások mondókát mondtak, csörgőkkel előadták Weöres Sándor Száncseggő című versét, a csörgőket letéve pedig mézeskalács sütő mondókájukat mondták azzal a két sorral zárva, hogy „karácsonyi angyalcsapat szimatol az ablak alatt.” Közös éneklés után a Faluház munkatársai kürtöskalácsot, meleg teát, szaloncukrot osztottak.

MEGNYITOTTA KAPUIT A KÖZÖSSÉGI MŰJÉGPÁLYA

Ismét jelentős fejlesztések történtek, a hosszú távú működéshez összefogás kell

Újra megnyitotta kapuit a budakalászi Közösségi Műjégpálya, a Közöség, a Lenfonó HÉV megálló közelében! Immáron a 8. jéges szezon vette kezdetét. Az energiaválság a kalásziakat is sújtja: a tavalyihoz képest ötszörösére emelkedett az áramszolgáltatás díja. Ennek ellenére a Közöségben a pályabérletek és belépőjegyek árai a tavalyi szezonhoz képest nem emelkedtek még a duplájára sem. Az egyesület tagjai továbbra is bíznak az összefogás erejében.

Jó hír, hogy ebben az évben is jelentős fejlesztések történtek a 600 négyzetméteres, sátorral fedett műjégpályán: a VIDRA SE TAO pályázati forrásából új hűtőcsőrendszer került beépítésre, mely a további üzembiztos működés feltétele.

- Nagy köszönet műjégpályánk műszaki vezetőjének Gebhardt Balázs-nak, hogy az ezzel kapcsolatos

műszaki, szervezési és kivitelezési feladatokat precízen és fáradhatatlan kitartással elvégezte - mondta lapunknak a VIDRA SE elnöke, dr. Wettstein András. - A cserkészház hőszigetelésének és nyílászáró cseréinek jelentős része elkészült, így reményeink szerint még kellemesebb melegedőkkel tudjuk fogadni majd a korcsolyázni vágyókat és kísérőiket. A cserkészház termeiben öltöző, melegedő, büfé, valamint korcsolyakölcsönzési és korcsolyaélezési lehetőség is rendelkezésre áll. A felújítási munkák még zajlanak, reméljük, az ezzel járó apró kellemetlenségeket a jövő szezonra már mindenki feledni fogja a megszépült környezetnek köszönhetően. Köszönet a sok önkéntes cserkész és nem cserkész Vidra szülőknek és fiataloknak egyaránt, akik lelkesen segítettek az idei őszi előkészítő munkákban. A korcsolyapályát működtető szociális szervezetek tagsága sok új fiatal munkatárssal bővült, akik szeretnék minél több korcsolyás vendéget örömmel szolgálni. A Fiatalok és Cserkészek Közösségi Programjait Szolgáló Szociális Szervezet rövidített, nem hivatalos nevén a FECSKE Szoc. Szervezetet vezetője, Kékesi Márton évek óta kitartóan és eredményesen dolgozik, hogy a műjégpálya pénzügyi szempontból is stabilan működhessen, köszönet érte minden fiatal és idősebb korcsolyás nevében.

Az idei energiaválság a műjégpályák fenntartható működését is leküzdhetetlen anyagi nehézségek elé állította. Így például Csongrád megyében Budakalásznál jóval nagyobb városok (Szeged és Makó) kor-

csolyapályái nem nyitnak ki idén.

A budakalászi műjégpálya esetén is a tavalyihoz képest ötszörösére emelkedett az áramszolgáltatás díja. Ennek ellenére a budakalászi Közöségben a pályabérletek és belépőjegyek árai a

tavalyi szezonhoz képest nem emelkedtek még a duplájára sem, szemben más budapesti műjégpályák áraihoz képest. Ez a törvényi szabályozások változásának és a VIDRA SE sikeres TAO pályázatának köszönhető, melynek háttere a több mint 6 éve eredményesen működő budakalászi Vidrák jégkorongcsapata, mely immáron 4 korosztályban is részt vesz a Magyar Jégkorong Szövetség bajnokságaiban. A Vidrák jégkorongcsapatához tavasszal 5 új fiatal edző is csatlakozott, akik nagy örömmel hívnak és várnak új hokizni vágyó gyermekeket már 5 éves kortól 10-12 éves korig! Köszönet a Vidrák edzőinek és vezetőedzőknek, Gál Tamásnak az évek óta kitartó és lelkes munkájáért!

Jelentkezés és további információ a www.vidrajegkorong.hu honlapon.

Felhívjuk a helyi és környékbeli iskolák és óvodák figyelmét, hogy használják ki a közeli és más korcsolyapályákhoz képest rendkívül kedvezményes korcsolyázási lehetőséget, melyre kiváló lehetőség nyílik a testnevelés órák keretében március 15 -ig! A rendszeres pályabérlettel támogatják az oktatási intézmények és a szülők a helyi műjégpálya működését és fenntarthatóságát. Kérjük, éljenek ezzel a helyi lehetőséggel, mert csak a teljes kihasználtsággal biztosítható a korcsolyapálya további működése a következő évekre! További TAO és egyéb támogatásokat is köszönettel fogad a VIDRA SE, és ezúton is köszönjük az elmúlt évek támogatásait.

A műjégpálya nyitvatartásról és árakról a www.kozosjeg.hu honlapon található további információ.

Köszönjük a budakalászi önkormányzat jelentős támogatását, mellyel TAO pályázataink sikeréhez hozzájárult az elmúlt években. Reményeink szerint mindezen összefogás és együttműködés által hosszútávon biztosítható lesz Budakalászon a gyermekeket rendkívül sokoldalúan fejlesztő téli sportolás lehetősége és több felnővekvő generáció számára fog még örömet okozni a budakalászi Közöség!

Wágnerné Klupp Katalinra emlékezünk

„Most ünnepeltük a férjemmel és a családommal az aranylakodalmunkat. Hálás vagyok a sorsnak, hogy ennyi évtizedet éltünk egymás mellett.”

Wágnerné Klupp Katalin november 17. hajnalban, életének 68. évében váratlanul meghalt. A kalászi német közösség vezetőjét, a budakalászi németek történetének kutatóját, Budakalász díszpolgárát a város saját halottjának tekinti.

Kati 1972-ben állt munkába a budakalászi Városházán (egykori Tanácsházán), ami első és utolsó munkahelye volt. 26 éve, 1996. szeptember 30-án Kati is a Budakalászi Német Nemzetiségi Egyesület alapítója volt.

Kati Budakalász szülöttje, ahogyan 1812-ig visszamenően a családja is kalászi volt. Kulcsszerepet játszott abban, hogy a város lakói a kitelepített kalásziakkal szoros kapcsolatot tudjanak kialakítani. Kati állhatatos munkája révén létrejött könyveiből ismerhetjük meg a Kalászi svábok történelmét, nagyszülei házában, amiben a Német Nemzetiségi Egyesület működik a legkisebekkel ismertette meg a sváb hagyományokat, az általa is gyűjtött kiállítás tárgyival.

Szeretettel vár mindenkit a Német Nemzetiségi Önkormányzat Budakalász és a Lustige Schwaben kórus, 2022. december 11-én, a 18 órai misét követő adventi koncertre. A koncert után forralt borral, teával és házi süteményekkel várjuk a résztvevőket a templomkertbe.

ADVENTI KONCERT

Szeretettel meghívjuk
2022. december 11-én
 vasárnap, 18 órára
 a Szent Kereszt Felmagasztalása templomba

Fellépnek:
Deutschklub Weindorfer Singkreis
 (Pilisborosjenő)
 Nyitnikék óvoda
 Német Nemzetiségi csoportja a Harkály csoport
Lustige Schwaben kórus

Szent Kereszt Felmagasztalása Templom (Budakalász Ady E. u. 1.)
 Német Nemzetiségi Önkormányzat
 Lustige Schwaben kórus

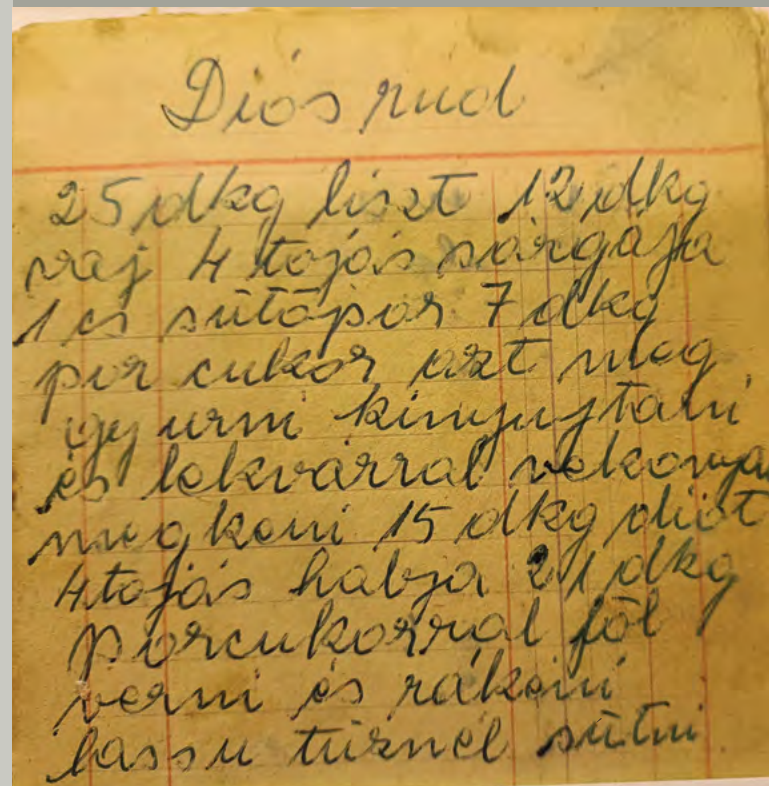

NACHRICHTEN

Rajtunk a sor, hogy megőrizzük és méltó képpen adjuk tovább egy olyan ember hagyatékát, aki Budakalásznak élt és aki minden szálával Budakalászhoz kötődött.

Mütter sterben nicht... Sie sind bei uns, wenn sie gegangen, sie halten fester uns umfassen, vertrauter wird uns ihr Gesicht. Mütter sterben nicht... Was sie in unserem Leben an Kraft und Freude je gegeben, strahlt weiter uns als stilles Licht. Mütter sterben nicht... Sie gehen nur einen Schritt voran, wie sie's im Leben oft getan und weisen uns die wahre Sicht. Mütter sterben nicht... (Tatjana Dörner)

Egy korabeli diós rúd receptje

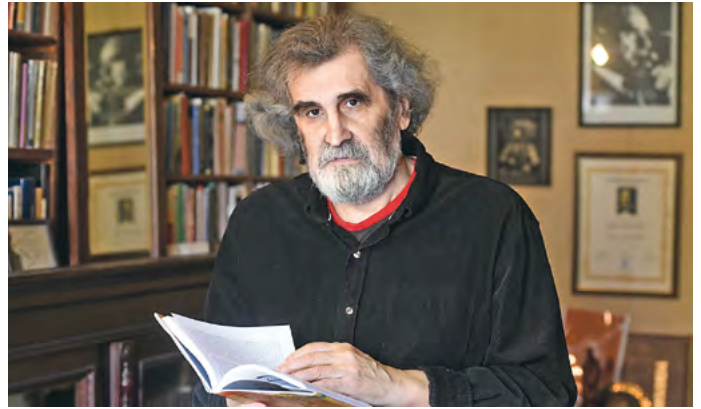
EGY ÉVE MENT EL *Milosevits Péter*

„Budapest, Rózsák tere, a Szerbhorvát Gimnázium folyosója, 1970. június, a szóbeli érettségi napja:

- Mik ezek a bazi nagy spirálfüzetek?
- A magyar tételek.
- És az a pár fecni?
- Az az sz-h.
- Szerbhorvátból ennyi elég?
- Persze. A szerbhorvát irodalom a magyarhoz képest nudli.
- Mi az, hogy szerbhorvát irodalom?
- Jó, cicizzünk, nincs szerbhorvát irodalom, csak szerb és horvát, de az sz-h mégis egy tantárgy. Egyszerre felülünk a mindkettőből. Húzhatom Andriót vagy Krležát, mindegy.
- Két önálló irodalom: egyszerre. És mégis nudli?
- Így van. A kettő együtt vagy külön-külön, úgy ahogy van, a magyarhoz képest, nudli.”

A fenti párbeszéd Örkény egyperces is lehetne, ha nem épp egy éve, 70 éves korában elhunyt Milosevits Péter kezdené így A Szerb Irodalom története című művét.

Milosevits Péter Budakalászon született 1952-ben. Író, költő, irodalomtörténész, egyetemi tanár, az MTA doktora. Az ELTE Bölcsészettudományi Karának Szláv Filológiai Tanszékén egyetemi tanárként dolgozott. Irodalomtörténeti publikációi magyar és szerb nyelven jelentek meg. Tudományos munkássága mellett szépirodalmi műveket is alkotott, verseit, novelláit, regényeit, színpadi műveit szerb nyelven írta, alkalmanként saját maga készített belőlük magyar fordítást, ám a fordításokat gyakran érdemes külön művekként kezelni. Irodalomtörténeti monográfiája, amit először magyarul írt meg, szerb nyelvre nem tükörfordításban dolgozta át. A két országban is fontos tudós, író szépirodalmi művei sok ponton kapcsolódnak Budakalászhoz, némelyik próza komoly helytörténeti jelentőséggel bír.

A Szerb Irodalom története című monográfia nem véletlenül cseng össze Szerb Antal A Világirodalom története vagy a Magyar irodalomtörténet című műveivel. Szerb Antal, aki a XX. század első felében 44 évet élt, Balfon származása miatt agyonverték, munkáival csatlakozik ahhoz a hagyományhoz, miszerint egy könyv vagy a magyar irodalom része, vagy világirodalom, ami igazából Párizst jelenti, esetleg Pétervárat, ahol az a Dovsztojevszj alkot, aki vagy nyugati emigrációban élt, vagy munkatáborban tartózkodott. A világirodalom térképén tőlünk délre egyből Hellász kezdődik, Antigoné morzsolgatja ujjait, Oidipusz király menekül Teiresziasz jóslatai elől, vagy Odüsszeusz hánykolódik a tengeren. Arról a kérdésről pedig, hogy a Kárpát-medence nemzetiségei mit csináltak az asszimiláció XX. századában, ritkán olvasunk.

„A történetek létformája az elbeszélés, elbeszélni pedig (Adorno szerint) annyit tesz, mint valami különöset mondani. Nem törekedtem arra, hogy szubjektíve valami különöset mondjak, de önmagában is elég különös (nekem) az a tény, hogy a szerb irodalomnak ezt a történetét én írtam, itt és most.” (Szerb Irodalom története)

Milosevits Péter szövegeiben megjelenő identitásproblémák a soknemetiségű magyar irodalom legizgalmasabb kérdéseit feszegetik. A budakalászi író művei keresik a helyüket a magyar irodalom kánonjában, vagy a magyar olvasók könyvespolcain, ahol József Attila összes után már nincs semmi, így a vastag könyv néha az oldalára dől. Néhány háztartásban kitémasztják egy Lutrával esetleg egy Adjátok vissza a hegyeimmel az ország 1477 Petőfi utca valamelyikén. Egyébként a legtöbb utca Magyarországon Ady Endre nevét viseli, akinek az édesanyja azon a Tiszaeszláron született, ahol születése után huszonöt évvel később lezajlik a híres tiszaezlári per. Milosevits Péter Ady példájával szemlélteti a világirodalom kifejezés abszurditását, ami Magyarországon minden nem magyar irodalom közös gyűjtőfogalma, ami alá tartozott az érdekes szerb-horvát kategória. Persze Ady is sok embernek világirodalom, mint ahogy sokak számára annyira láthatatlan, mint innen nézve

a tőlünk délre fekvő szerb irodalom. Akit esetleg nem győz meg az irodalom identitást magyarázó ereje, annak egy másik, bár az előzővel nem ellentétes megközelítést ajánlanék.

Ötven év múlva hogyan lesz kutatható Budakalász XX. századi mikrotörténelme? Milosevits Péter szépirodalmi szövegeinek helytörténeti jelentőségét érdemes kiemelni. A szóbeli emlékezet pár emberöltő távlatában magyarázza a múltat, utána a kijelölt emlékezők, a történészek asztalára kerül a várostörténet kérdése, írásos források, tárgyi emlékek nélkül nehéz bármit is hitelesen állítani. A történelemszemléletünk ezen felül ünnepi tudásra összpontosul, nagy intézmények, egyházak, nemzetek léptékén beszélünk az évszázadokról, viszont mit fogunk mondani az unokánknak,

ha megkérdezi, hogy milyen volt Kalászon élni száz évvel ezelőtt? Milyenek voltak a hétköznapok? Márpedig az emberek élete hétköznapokból áll, az aradi vértanúk névsorának ismerete nem visz közelebb a válaszhoz – és ezzel nem a szabadságharc jelentőségét szeretném lekicsinyíteni – de a helytörténet gyakran kellemetlen almanachok, olvasatlan, rosszul szerkesztett magánkiadások és elkopott kézirásos önéletrajzbeszélésekben reked bedobozolva, szerencsésebb településeken Wágner Katalin beszél a gyerekeknek öreg parasztházakban, de ez a tudás törekeny. Ha a történelmünket az emberek, az őseink életé iránti kíváncsiságból olvassuk, előző generációk döntéseit szeretnénk megérteni, akkor olyan életművekre van szükségünk, mint amit Milosevits Péter ránk hagyott.

ÖSSZEÁLLÍTÁS MAGYARORSZÁG ORTODOX TEMPLOMAIRÓL

A Budakalászi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat meghívására 2022. november 14-én egy igazán színes előadáson vehettünk részt Budakalászon a Szerb Egyházi Iskola épületében. Dujmov Milán és Szalai-Nagy Márta szerzők „Magyarországi ortodox templomok” címmel megjelent könyvükről tartottak vetítéssel egybekötött előadást. Ebben a kiadványban a magyarországi ortodox templomok és kápolnák fotóit gyűjtötték össze. Ma is álló ortodox templomok mellett a már nem az ortodox egyházak tulajdonában álló és lebontott templomok archív fotóit is megtaláljuk. A szerzők reményei szerint, ezt a képes albumot nem csak a hívek forgathatják hasznosan, hanem azok az érdeklődők is, akik szeretnék megismerni ortodox egyházaink legbecsesebb kincseit-templomait. Ahogy azt a könyv bemutatásakor elmondták – „a történelem során az itt letelepedett ortodoxok mindig a legféltehetőbb értékeiket hozták magukkal, ikonjaikat, szentjeik ereklyéit, amelyeket az itt felépülő templomaikban helyeztek el, egyben gazdagítva hazánk szellemi és anyagi kultúráját”. Az est sikerét a zsúfolásig megtelt terem igazolta.

Mirkovits Katalin, elnök,
Budakalászi Szerb
Nemzetiségi
Önkormányzat

Budakalász Város Önkormányzata PÁLYÁZATOT hirdet zöldfelületi munkás munkakör betöltésére, teljes állásban.

Budakalász Város Önkormányzata zöldfelületi munkás (segédmunkás) munkakörbe útfenntartással és parkfenntartással kapcsolatos feladatok ellátására munkatársat keres.

- Elvárások:**
- magyar állampolgárság
 - cselekvőképesség
 - alapkülső végzettség
 - terhelhetőség
 - megbízhatóság
 - önálló munkavégzésre való képesség.

- Előnyök:**
- kertészeti területen szerzett szakmai tapasztalat
 - „B” kategóriás jogosítvány.

Munkavégzés helye: Budakalász közterületei
Munkaidő: teljes munkaidő

A jelentkezés részeként benyújtandó iratok: fényképes önéletrajz, a végzettséget igazoló okiratok másolatai, hozzájáruló nyilatkozat arról, hogy pályázati anyagát a jelentkezések elbírálásában résztvevők megismerhetik.

Jelentkezés módja: Személyesen vagy postai úton Budakalász Város Önkormányzatának (2011 Budakalász, Petőfi tér 1.) címére történő megküldésével. A borítékra kérjük feltüntetni „segédmunkás”. E-mailben: info@budakalasz.hu.

INTÉZMÉNYI HÍREK, KÖZÖSSÉGEINK

Kalász suli

„A múlt nem azonos azzal, ami megmarad belőle.”

László Gyula történész gondolatának jegyében köszöntötte a Kalász Suli jelenlegi közössége az iskola egykori pedagógusait és diákjait a november 18-án megrendezett teadélutánon, hogy közös múltidézéssel elevenítsük fel Budakalász első iskolájának 120 éves történelmét.

Ez az iskola nem működhetett volna 120 éves fennállása alatt olyan sikeresen, ha nem lettek volna iskolaközösségünknek tagjai a munkájukért rajongó kollégák, az iskolánkat második otthonuknak tekintő diákok, és az intézmény sikereiért tenni akaró, az eredményeknek önzetlenül örülő szülők. Mindannyian tudjuk, hogy csak akkor lehetünk igazán sikeresek, ha jelenünk mellett büszkék vagyunk a múltunkra is. A sikeres jövő elképzelhetetlen a gyökerek ismerete nélkül, hiszen azok mindenkor irányt mutatnak, támasztékot adnak.

Egy olyan családias közösség gyűlt itt össze ezen a délutánon, akik magukénak érzik mindezt, akiknek szívügye volt és ma is az, iskolánk, a Kalász Suli.

Patakpart Általános Iskola

A 2022/2023-as tanévben is megrendezésre kerülő Diákolimpia keretében több sportágban is képviselték iskolánkat tanulóink. Floorball-ban a fiúk és a lányok is remek teljesítményt nyújtottak. Az 5-6. évfolyamos fiúk csapata (Átyim Patrick, Bíró-Demjanovich Regő, Szeredai Zalán, Thész Boldizsár, Vági-Walter Barnabás, Vitéz Zsombor) továbbjutott a Pest megyei fordulóra, ahol 5. helyezést értek el. A IV. korcsoportos (7-8. évfolyamos) lányok csapata (Czeider Zita, Gera Boglárka, Horváth Lia, Peidl Anna, Szentkatolnay Borbála, Thész Luca) az iskolánkban megrendezett Pest megyei fordulóban a 2. helyen végeztek, mely eredménnyel bejutottak a tavaszi országos fordulóra.

Záhonyi Nándor (5.t) asztaliteniszből a diákolimpia egyéni fiú II. korcsoportjának körzeti döntőjében az előkelő 3. helyen zárta a versenyt.

A Bolyai Anyanyelvi Verseny területi fordulóján iskolánk 9 csapattal, 34 tanuló részvételével képviseltette magát. Kiemelkedő eredményt ért el két 3. évfolyamos csapatunk. 139 résztvevő csapat között a Patakparti nyelvészek (Horváth Dorka, Fekete Martin, Kovács Levente, Schmidt Luca Anna) a 6., a Cinegék (Hajósi Helga, Hegyi Réka, Jánossy Luca, Prati Ádám) pedig a 10. helyezést szerezték meg. Az évfolyamon nevező csapatok közül az első harmadban végzett még a szintén harmadik Madárkák (Görbicz Benő Milán, Havjár Abigél Lenke, Ignác Borbála, Ignác Luca) és a hatodikos Pocakon pöckölő picike pockok (Görcsös Gergő, J. Tóth László Zétény, Székely Kristóf, Vági-Walter Barnabás) csapata.

A november 11-i Márton-napi sétánk előtt alsó tagozatos diákjaink összegyűltek az iskola aulájában, hogy megismerjék Szent Márton

Ennek jegyében tartottuk meg rendezvényünket, ahol az ünnepélyes megnyitó után iskolánk énekkara, majd a 4. c osztályosok produkciója

teremtette meg a hangulatot. Ezt követően a Kalász Suli híres diákjai: Harcsa Veronika, Fekete Bozsana, Waszlavik László és Milosevits Mirkó idézték fel kedves emlékeiket az itt töltött évekről. A program zárásaként megrendezett iskolatörténeti vetélkedőn pedig idősek és fiatalok együtt teheték próbára tudásukat, emlékeiket. Az ünneplő közösség mindezek mellett még megtekinthette az iskola folyosóján a fotó- és rajzkiállítást, visszakareshette a rég eltűntnek hitt, egykori tablókat is.

A tartalmas programon túl a legtöbbször mégis a kötetlen beszélgetések, a találkozás öröme jelentette a legnagyobb élményt az est hátralevő részében. A hangulathoz pedig a rengeteg segítő szülői kéznek köszönhetően az ízletes enni-, innivalók is hozzájárultak. A jelenlévő vendégeink (nyugdíjas pedagógusok, régi és mostani diákok, szülők) egybehangzóan jelezték vissza, hogy tartalmas és jól szervezett este volt, melyről felejthetetlen, örök emlékekkel térhetnek haza.

történetét, majd a Lenvirág Táncegyüttes élő zenés, táncos forgatógatójában vettek részt. Sötétedéskor a saját maguk által készített lámpásaikkal útra keltek, hogy megtöltsék a környezetet fényvel és melegséggel. A séta utolsó állomása az iskolánkkal szomszédos Napvirág Idősek Otthona volt, ahol a gyerekek Márton-napi dalokkal és körtáncokkal készültek az otthon lakói számára, akik libát mintázó ajándékkal kedveskedtek a nebulóknak.

November 25-én pályaorientációs napot tartottunk, melyen a gyerekek a legkülönbözőbb szakmákkal ismerkedhettek meg, sok esetben tanulóink szüleinek tolmácsolásában. Járt nálunk orvos, cukrász, pilóta, bűvár, hídépítő, borász, óvónő, kertész, klíma- és villanyszerelő, és még sokan mások.

A K&H hűsítő ligetek pályázatának keretében iskolánkat 20 fával és 60 cserjével támogatta a K&H Egészséges Társadalomért Alapítvány. A növények a 10 millió Fa Alapítvány segítségével érkeztek hozzánk, és november végéig, ünnepélyes keretek között ültettük el őket.

Zeneiskola

2022. október 20-án iskolánk nevelőtestülete bizalmat szavazott az intézményvezető második ciklusára. A titkos szavazás eredményeként Hermeszné Uracs Mónika 2023. augusztusától újabb 5 évre nyerte el az intézmény vezetését.

Első alkalommal zajlott le Reikort Ildikó mesterpedagógus kollégánk saját kialakítású zenepedagógiai rendszerének, a ReikArt rendszernek a kipróbálásához és elsajátításához szükséges 30 órás akkreditált továbbképzés. Büszkék vagyunk, hogy a mi iskolánk zászlaja alatt jöhetett létre ez a pedagógiai innováció és a hozzá kapcsolódó kutatás, ami a mai napig zajlik iskolánk falain belül és azon kívül is.

November 12-én három zongorista növendékünk szerepelt a „Tiéd a Steinway” tehetségkutató zongorahangversenyen a Szent István Gimnázium dísztermében a budapesti Szent István Király konzervatórium és az Opera Zongoraterem közös szervezésében, melyet Belák Erzsébet zongoraművész-tanár vezetett a rá jellemző vidám és humoros stílusban. A helyszínre szállított drága Steinway zongorán Téglásy Lenke előképző, Lovas Péter Jonatán első, vala-

Szentistvántelepi Általános Iskola

November 10-én **nyílt napot** tartunk a leendő 5. évfolyamos szülőknek, hogy betekintést nyújtsunk a felső tagozaton folyó munkába.

November 11-én a **Bolyai anyanyelvi versenyen** iskolánkat 13 csapat képviselte. Tanulóink nagyon szép eredményeket értek el. Különösen büszkék vagyunk a 3. osztályos lányokra, Crow Madeleine, Jerkovich Liza, Pralovszki Hanna és Pralovszki Lilla 139 csapatból 15. helyezést ért el. A 4. évfolyamon 114 csapatból 11. helyezést ért el a 4.a osztály csapata: Almási-Wagner Panna, Balogh Szofi, Kenéz Mátyás és Mihálffy Anna Lea.

Az idei **Európai Mézes Reggeli Program** hazai nyitóeseményének november 18-án Siófokon, a Beszédes József Általános Iskolában adott otthont. A hazánkban is nagy hagyományokkal rendelkező nemzetközi kezdeményezés az Agrárminisztérium, a Belügyminisztérium Köznevelési Államtitkársága és az Országos Magyar Méhészeti Egyesület közreműködésével valósult meg. A cél minden évben az, hogy felhívják a fiatalok figyelmét a mézfogyasztás fontosságára, annak egészséges táplálkozásban betöltött szerepére, valamint a Beporzók Évére tekintettel, a beporzók védelmének fontosságára. Az Európai Mézes Reggeli Programjához kapcsolódva az ötödikes és hatodikos diákjaink megnézték egy szép filmet a méhek és a méhészek munkájáról.

Ezután kitöltöttek egy rövid feladatsort, majd Burgyán Attila tanár úr – egyben csobánkai méhész – 8 féle mézből kóstolhattak a gyerekek.

November 23-án a **Megyés Játékok** szabályai szerint sok-sok

mint Kisvölcsey Márton 2. osztályos növendék mind nagyon szép produkciókat nyújtottak. H. Kürtösi Mónika tanítványai a remek élményeken túl ajándék táskát és édességet is kaptak az eseményen.

November 17-én közel 30 műsorszámmal rendeztük meg az iskola Őszi Növendékhangversenyét. A népzene tanszakot a népi furulyások és a népi énekesek képviselték szép számmal, a klasszikus szakokról a rézfúvós, furulyás, fuvalás, hegedűs, gitáros, magánénekes és zongorista növendékek mutatkoztak be színvonalas produkcióikkal.

Az etyeki Prelúdium Alapfokú Művészeti Iskola 16. alkalommal rendezte meg a „Fülemüle” Népzenei Fórumot november 25-én, melyre 5 szólóénekes összeállítással készültek Papp Ágnes tanárnő növendékei. A tárgyjutalom mellett Boncz Tímea és Szabó Szilárd Dicséretet, Osváth Zita és Varga Lili Zsófi Nívódíjat, Szabó Izabella Kiemelt Nívódíjat kapott.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk Adventi Tanári Hangversenyünkre 2022. december 10-én, szombaton 18 órakor.

Hálásan köszönjük, hogy Budakalász Város Önkormányzata a Kalász Művészeti, Nevelési Alapítványt 1.000.000 Ft-tal támogatta, mellyel a Kalász Művészeti Iskola 25 éves jubileumi rendezvénysorozatának és a nyári táboroknak a finanszírozását segítette!

Hermeszné Uracs Mónika, intézményvezető

évvél ezelőtt iskolánk apraja-nagyját Magyarország 19 megyéjének neve szerint osztottuk csoportokra. Azóta azonban jelentős megnőtt a diákok száma, jelen pillanatban 464 diákunk van, így a megyék kiegészültek még Budakalással, Budapesttel és Hazánk: Magyarország csapatokkal is. Minden „megyének” egy előre meghatározott útvonalon kellett haladnia, 8 állomás feladatait teljesítve. Minden állomás feladatai valamilyen formában a népmesékhez, a néphagyományokhoz, illetve a népviselethez, néptáncokhoz kapcsolódtak.

Iskolánkban már hagyomány, hogy a **pályaválasztás** előtt álló diákokat és szüleiket különféle módon igyekszünk megsegíteni a jó döntés meghozatalában. Az egyik ilyen kiemelten fontos programunkat november 24-én tartottuk, amikor a környék intézményvezetőit meghívtuk, hogy meséljenek a saját iskolájukban folyó diákéletéről, a felvétel szabályairól és arról, hogy az adott iskolának mik az erősségei, kiket várnak elsősorban.

A **Közbigyó Projekt** a Budapest XVIII. kerületében található Bóky Árpád Általános Iskolából indult hódító körútjára. A Közbigyó betűszó, lényege, hogy a gyerekek közösen, belső indítatásból, valamilyen gyakorlati feladatot valósítanak meg, csoportos alkotó

folyamat keretében. A csoportos projekt munka során a gyerekek 4-5 fős csoportokba szerveződve, közösen létrehozhatnak valamit, amit Ők találnak ki. Minden csoporthoz tartozik egy mentorszülő, aki segíti a csoport munkáját. A Közbigyó a gyerekek már meglévő erősségeire épít, bízva abban, hogy a kompetencia érzése bennük a tanulás, a fejlődés vágyát további területekre is bevonzza. A közös mű elkészülte után minden csoport a saját projektjének értékelő lapján összefoglalja a sikerhez vezető utat, lépéseket – a buktatókat és tanulságokat is beleértve. November 25-én került megrendezésre a Közbigyó Projekt bemutatása a 4.a osztályban, tanítójuk Kenderesi Ildikó vezetésével.

Telepi Ovi

Először tartottunk workshopot

Nagy örömmel készültünk az ovis alapítványi napra, olyan kedves meghívást kaptunk rá! Még sosem voltunk ilyen min és nem tudtuk elképzelni, hogy mit jelenthet egy jóga workshop gyerekekkel. Kíváncsian vártuk, hogy együtt próbálhassuk ki ezt az új műfajt!

Az oviba érkezve kedves óvó nénik tereltek minket a tornaterem felé. Ott épp kezdődött a varázslat! Az ovisunkkal ketten kaptunk egy jóga matracot. Állatokat formálva különböző akadályokat leküzdve kalandoztunk, minden addig ismert és ismeretlen porcikánkat megmozgatva. Az együtt nevetés öröme járta át a termet.

Nagy ölelések, csillogó gyerek-, és felnőtt szemek, vicces feladatok kicsiknek és nagyoknak. Igazi varázslatban volt részünk!

Ezután kézműves foglalkozások vártak minket a kis asztaloknál. Minden elő volt készítve, hogy nekünk

csak alkotni kelljen. Pont olyan kézműves feladatok voltak, amiket otthon bonyolultabb elő-, és visszapakolni. De itt csak oda kellett ülni és elkészíteni, így tényleg gyerekjáték az egész! Közben finom ovis teát kortyolgattunk az ovis pohárkákból.

Hálás vagyok, hogy az óvónénik hétvégén is értünk dolgozni, és olyan programmal készültek nekünk, amit azóta folyton emlegetünk. Csodás közös élmény volt az ovisommal! Legközelebb is megyünk!

Szentivanyi Dorka

Budakalász fogadta be a Pedagógiai Szakszolgálat új régiós központját

Idén szeptemberben megnyitott a Szentendrei Pedagógiai Szakszolgálat budakalászi telephelye a Szentendrei út 24. szám alatt. A könnyen elérhető szolgáltatások kulcsfontosságúak a budakalászi gyerekek oktatásának segítésében. A Pedagógiai Szakszolgálat munkájáról Megyeri Zsuzsanna tagintézmény-igazgatót kérdeztük.

Kik dolgoznak az intézményben?

A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szentendrei Tagintézménye szervezeti struktúrában a Pest Megyei Pedagógiai szakszolgálat egyik járási tagintézménye. Az újonnan megnyitott telephely a PMPSZ Szentendrei Tagintézmény Budakalászi telephelye, ahol pszichológusok, gyógypedagógusok, logopédusok, konduktorok dolgoznak. A logopédusok egy része a járás óvodáiban, a korai fejlesztést és gondozást végző szakemberek a Budakalászi Mályva Bölcsődében és a Pomázi Bölcsődében, a gyógytestnevelők pedig a járás adott iskoláiban végzik – jogszabályi előírások alapján – a

feladatellátást. Az adminisztratív munkát szakszolgálati titkár segíti, a rend és a tisztaság megteremtése pedig takarítóink feladata.

Milyen feladatokat látnak el? Kik és milyen problémákkal fordulhatnak a szakszolgálathoz?

A pedagógiai szakszolgálatok feladatellátását a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló EMMI rendelet határozza meg. A PMPSZ Szentendrei Tagintézmény Budakalászi Telephely az alábbi feladatellátást végzi a szakmai alapközpontumban meghatározottak alapján: gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás és logopédiai ellátás. A pedagógiai szakszolgálati ellátást a köznevelésben résztvevők vehetik igénybe.

Mik az eddigi budakalászi tapasztalatok?

A XXI. századi követelményeknek megfelelő, esztétikus környezet került kialakításra a Szentendrei úton a Budakalászi Önkormányzat és a Ceglédi Tankerület Központ jóvoltából.

A megváltozott funkcióknak megfelelően felújított, tágas épületbe költöttünk, ahol méltó körülmények között fogadhatjuk a hozzánk érkezőket és megfelelően kialakított munkakörülmények közt dolgozhat a szakmailag jól képzett csapatunk. A gyermekek számára barátságos környezetet alakítottunk ki játéksarokkal, asztalkával, puffokkal. Hozzávetőleg két hónapja költöttünk csak be, így a helyiségek berendezése és felszerelése folyamatosan zajlik. Itt szeretnénk köszönetet mondani minden munkatársunknak és külső partnerünknek, akik adományaikkal, felajánlásaikkal segítették munkánkat.

Melyik intézményekkel működnek együtt?

A szentendrei járás bölcsődéi, nevelési – és oktatási intézményei mellett a – gyermekjóléti, családsegítő intézményekkel, alapítványokkal folyamatosan kapcsolatban vagyunk. A járásban működő óvodák óvodavezetői részére októberben immáron a második éve rendeztük meg az online fórumunkat az iskolakészültségi vizsgálatokkal kapcsolatos tudnivalókról. Szeretnénk szorosabb szakmai kapcsolatot kialakítani a védőnőkkel, gyermekorvosokkal, bölcsődékkal is, a koragyermekkorai gondozás, oktatás hatékonyabb és minőségibb ellátása érdekében.

Milyen körülmények határozzák meg munkájukat, mik a nehézségek és mik mennek könnyebben?

A jelenlegi személyi és tárgyi feltételek elégségesek a színvonalas szakmai munkavégzéshez. Természetesen a fejlesztő és terápiás eszközök folyamatos pótlása, cseréje elengedhetetlen a továbbiakban is. Nagyon nagy haszna lenne egy gyalogátkelőhely létesítésének a Szentendrei úton, mely az úttesten történő átkelést biztonságosabbá tenné a hozzánk forduló gyermekek/tanulók és családjaik részére, illetve az önállóan közlekedő tanulók számára is, akik rendszeresen járnak hozzánk. A telephely kertjének átalakítása, gyermekbaráttá tétele szintén fontos és elengedhetetlen feladatnak tűnik. A telephely közvetlen szomszédságában lévő iparterület jól érzékelhető különválasztása is nagyban segítené a biztonságos megközelíthetőségünket, és balesetvédelem szempontjából is fontos lenne. Nagy örömünkre erre ígéretet kaptunk a Budakalászi Önkormányzattól. Ezúton is köszönjük a Budakalászi Önkormányzat eddigi támogatását és segítségnyújtását, hogy a minőségi szakmai munkánk biztosításához kialakított új telephely, ilyen nehéz gazdasági helyzetben is, létrejöhessen a budakalászi és a környéken lakó gyermekek, családok támogatása és a társintézmények segítése érdekében, illetve szolgálatára.

GYÓGYPEDAGÓGIAI TANÁCSADÁS, KORAI FEJLESZTÉS, OKTATÁS ÉS GONDOZÁS

Ennek a szakterületnek a feladata a komplex koragyermekkorai prevenció, tanácsadás és fejlesztés, a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi beilleszkedésének támogatása érdekében. Jelenleg ez az ellátás a Budakalászi Mályva Bölcsödében és a Pomázi Bölcsödében történik. Az új telephely kialakításával egy harmadik helyszínen is kialakíthatjuk a korai fejlesztés területén a vizsgálati és terápiás ellátás biztosítását, a szakemberlétszám bővítését követően.

SAKÉRTŐI BIZOTTSÁGI TEVÉKENYSÉG

A szakértői bizottsági tevékenység keretében a tagintézmény szakértői bizottsága a gyermek/a tanuló komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálat alapján szakértői véleményt készít. A vizsgálatok eredményei alapján javaslatot tesz a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézséggel küzdő tanulók különleges bánásmód keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére.

A vizsgálatokat gyógypedagógus és pszichológus szakemberek végzik; esetenként kiegészítő vizsgálatokra is sor kerül logopédus vagy mozgásterapeuta által, a gyermek aktuális állapotának megfelelően. A szakértői vizsgálat befejezését követően a szülő tájékoztatást kap a szakértői vizsgálat megállapításairól, a szakértői vélemény várható tartalmáról, a szülői jogokról és kötelezettségekről.

NEVELÉSI TANÁCSADÁS

A nevelési tanácsadáson szerteágazó munka folyik, ami- ben gyógypedagógusok, pszichológusok és konduktorok egyaránt részt vesznek. A nevelési tanácsadás feladata a szülővel az első problémafeltáró beszélgetés lebonyolítása, a gyermek/tanuló adaptív viselkedésének, szociális érettségének felmérése, ennek eredményeképpen tanácsadásban részesítés, vagy pedagógiai szakszolgálati ellátásba vétel szükségességének meghatározása. A bejelentkezés önkéntes alapon történik, telefonon vagy e-mailen kereshetik fel a tagintézményt.

LOGOPÉDIAI ELLÁTÁS

A logopédiai ellátás feladata a hangképzés, a beszéd, a beszélt és írott nyelvi képesség fejlődési és szerzett zavara- ihoz, továbbá a specifikus tanulási zavarokhoz (diszlexia, diszortográfia, diszgráfia, diszkalkulia) kapcsolódó preven- ciós, állapotmegismerési és terápiás tevékenység.

A pedagógiai szakszolgálat logopédusai a logopédiai ellátás keretében elvégzik az óvodai nevelésben részt vevő, három – és ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének alapvizsgálatát, szűrését, mely kötelező alapfeladatunk. Az eredmények alapján szükség szerint a gyermek további részletes pedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatának kezdeményezése is szükségessé válhat.

SENKI SE ÉREZZE MAGÁT EGYEDÜL AZ ÁPOLÁSI MUNKÁBAN

November közepén tartották meg a budakalászi Alzheimer Café második összejövetelét. Pár üres szék maradt csak a Faluház dísztermében, Fehér Zita szakápoló és Kollár István rendező előadása nem csak a demenciával élő vagy demens embert ápolók számára volt nagyon hasznos.

Az esemény házigazdája ezúttal Benkó Attila, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója volt. A budakalászi Alzheimer Café védnöke, dr. Göbl Richárd köszöntötte a megjelenteket és az előadókat. Rövid történeteket mesélt a neurológus praxisáról és átadta a mikrofont Kollár Istvánnak, az Alzheimer című dokumentumfilm rendezőjének, aki pár szóval bemutatta az alkotását. Ekkor már sejteni lehetett, hogy nehéz egy óra áll előttünk.

A dokumentumfilm az Alzheimer-kórban szenvedők magyarországi helyzetét, az egészségügyben kapott támogatását, a segítség hiányosságait, az ápolási munkát végzők terheit és a betegség lefolyását kegyetlenül, nyers valójában mutatta be. A filmet mindenki megkönnyezte, hiszen a többség érintettsége miatt látogatott el az alkalomra. A sok esetben évekig tartó, feldolgozatlan ápolási munka terhe hirtelen rászakadt a teremben ülőkre.

A film után rövid szünet következett, megérkezett dr. Nagy Zsuzsa pszichiáter, az előadótól pedig megismerhettük a film készülésének körülményeit, az Alzheimer-kórban szenvedők számát, illetve azt a sötét jóslatot, hogy amennyiben az orvostudománynak nem sikerül átütő eredményt elérnie a betegség kialakulásának kutatásában, 20 év múlva a legtöbbször családjában lesz olyan demens személy, aki folyamatos ápolásra, felügyeletre szorul.

Az előadás után a résztvevők kérdései következtek. Megtudhattuk, hogy Magyarországon a demens embert akkor is megilleti az élete körülményeiről való döntés joga, amikor már a saját nevére sem emlékszik, így előfordul, hogy 90 éves ember sem kerülhet intézménybe, hiába nem bírják a szerettei az akár 10 éven is túlnyúló,

Ismét megtelt a Faluház Díszterme, köszönjük a szervezést Balogh Csaba képviselőnek.

dr. Göbl Richárd
neurológus szakorvos,
polgármester, az
esemény védnöke

folyamatos ápolási munkát. Az időskori demencia előfordulásának gyakorisága növekszik, a betegség aluldiagnosztizált. Dr. Göbl Richárd polgármester, neurológus szakorvos, a szeptemberi Hírmondóban kitért a Budakalászon demenciával élők számára:

Az Alzheimer Europe adatai szerint Magyarországon 2001-ben csak 101 ezer demens beteget diagnosztizáltak, napjainkban számukat már 150-300 ezerre becsülik. A társadalom idősödésével pedig ez a szám tovább fog nőni. Ha lakosságárányosan nézzük, Budakalászon 180 demens beteg lehet, de meg kell jegyezni, hogy ezek a számok valószínűleg nem takarják a teljes valóságot, hiszen a kórkép napjainkban is aluldiagnosztizált.

Mennyi az ápolási díj havi bruttó összege?

- Az alapösszegű ápolási díj összege havi bruttó 37 490 Ft,
- Az emelt összegű ápolási díj összege havi bruttó 56 400 Ft,
- A kiemelt ápolási díj összege havi bruttó 67 485 Ft – (Forrás: kormányablak.hu)

Magyarországon mindenkinek törvényi kötelessége gondoskodni az idős szüleiről, azonban ehhez nem kapja meg a szükséges anyagi támogatást. A közfeladatot (idősgondozás) az állam tehát igyekszik eltolni magától. A kórházakban sokszor méltatlan körülmények között történik az ápolásra szoruló demens idősök ellátása. Ha valaki nem tudja kifizetni a magánintézményt, akkor az ápolás időbeli, anyagi, szociális terhet egyedül kénytelen viselni, márpedig a lakosságban az idősök aránya nőni fog, mint ahogy az Alzheimer-kór előfordulásának gyakorisága is. De mekkora terhet jelent ez a lakosságra nézve?

A teljes lakosságban a 40 év felettiek vannak többen, az idősök nemek szerinti eloszlása egyenlőtlen, a 80 év felettiek 65 százaléka nő, 84 év felettieknél pedig már több, mint 70% a nők aránya. Így könnyen megérthetjük, hogy az Alzheimer-kór előfordulása nőknél miért gyakoribb. Persze, a demográfia csak egy magyarázó tényező.

Fehér Zita szakápoló kiemelte, hogy már a betegség korai szakaszában fontos megtervezni az intézeti ápolás lehetőségét és folyamatosan észben tartani, hogy milyen lehetőségeink vannak. Legjobb lenne, ha még a betegség kialakulása előtt átgondolnák ezt a hozzátartozók, hogy megfelelő forrás álljon a rendelkezésükre akkor, amikor döntést kell hozni – azaz valóban tudjanak dönteni. Például, ha az otthoni ápolási munkát végző kórházba kerül, a magatehetetlen idős hozzátartozó könnyen magára maradhat. Tudatosítsuk tehát, hogy pontosan mit vállalunk, és azt is, hogy a vállalásunk akár egy évtizedre is szólhat.

A budakalászi Alzheimer Café szervezője, Balogh Csaba képviselő elmondta: a rendezvényt kéthavonta folytatják. A következő esemény időpontjáról beszámolunk. Kérjük, aki tud érintett személyről, hívja fel a figyelmét az Alzheimer Caféra, hogy ne maradjon egyedül a betegség terhével.

Nincs megállás, a téli időszakban is folytatódnak a Barát-patak torkolatánál épülő zsilip munkálatai

A régészeti feltárás befejezése után augusztustól folytatódtak a Barát-patak torkolatánál épülő zsilip munkálatai. Az uniós és hazai támogatással megvalósuló, bruttó 3,1 milliárd forint összköltségű fejlesztésnek köszönhetően egy árhullám esetén sokkal nagyobb biztonságban lesznek a budakalásziak. A megrendelő Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a kivitelező cég, az Aqua-General Kft. lakossági fórumot tartott a beruházással kapcsolatban a Faluházban.

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében valósul meg a „Barát-patak torkolat és környezetének fejlesztése” elnevezésű beruházás, melynek keretében a Barát-patak torkolatánál egy árvízvédelmi műtárgy épül. A Kohéziós Alap és a Magyar Állam által társfinanszírozott projekt fő célja egy dunai árvíz időszakában a Barát-patakon a víz visszaáramlásának megakadályozása és a patakon érkező többletvíz biztonságos kivezetése. A vissza nem térítendő támogatású projekt megvalósulásával a térség árvízi biztonsága nő.

Budakalász belterülete több ponton mélyebben fekszik, mint a Duna-parti Duna sétány több szakasza. A Barát-patak medre dunai árhullám esetén különlegesen magas árvízvédelmi kockázatot rejt magában, hiszen egy esetleges árvíz visszaduzzaszthatja a patakot.

A probléma kezelésének érdekében a Barát-patak dunai torkolatánál zsilip épül, ami magas vízállás esetén elzárja a dunai ár útját, a patak vízhozamát pedig elektromos szivattyúval emeli át a Duna medrébe. A zsilip telepítése kulcsfontosságú a város területének árvízvédelme szempontjából. A Duna mértékadó árvízszintje megváltozott, egyre nagyobb árhullámok érkeznek a meder feltöltődése és az egyre szélsőségesebb időjárás következtében. A 2013-as árvíznél a gátból csak centik maradtak a víz felett. A zsilip építése az új dunai mértékadó árvízszinthez igazodik.

A projekt szerda esti lakossági fórumán Papanek László, a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság osztályvezetője mondta el gondolatait a nagyszabású beruházás kapcsán. A szakember kiemelte: az időjárás szélsőséges, és nagyon oda kell figyelni az esős időszakokra is. Az emberélet mellett nagy vagyoni értéket is védeni kell, és ez a beruházás különösen indokolt a 2013-as árvíz tapasztalatai után. Az új zsilip megfelel majd a hazai és az uniós követelményeknek

is, és jelentősen növeli a térség biztonságát. Ráadásul egy olyan híd is épül, amely megteremti a kapcsolatot a fővárosi rész és Budakalász között.

A kivitelező Aqua-General Kft. fő-építésvezetője, Székely Sándor először az elmúlt hónapok eseményeit foglalta össze. A szűk építési területen március 11-én kezdődött el a munka. Elindult a földkitermelés, április elején aztán a kivitelező régészeti objektumokat talált a munkaterületen. Ezt követően megkezdődtek a bontó munkálatok, hogy meghatározhatók legyenek a helyszínen fellelhető régészeti emlékek.

Május 4-én az örökségvédelmi hatóság szakemberei helyszíni bejárás során megállapították, hogy a munkaterületen 1,7-2,2 méter magasságú, késő középkori épületmaradványok, továbbá őskori gödörobjektumok találhatóak. Az előkerült régészeti jelenségek miatt teljes körű feltárást rendelték el, emiatt a kivitelezés szünetelt. A régészeti munkálatok augusztus első felére befejeződtek, és tovább folytatódott a zsilipépítés. Az elmúlt hetekben befejeződött a földkitermelés, és ha minden jól megy, hamarosan elkészül a beruházás egyik fontos eleme, a középső földem is. Ha kedvező lesz az időjárás, a cég munkatársai szeretnék végigdolgozni a telet, az önkormányzattól ehhez megkapták a hozzájárulást. Hivatalosan februárra kell végezni a munkával, de a régészeti feltárások miatti háromhónapos leállás miatt ez az időpont még változhat.

Budakalász főépítésze, Kálmán Kinga hozzászólásában kiemelte: a kivitelező cég vállalta, hogy játszótéri eszközöket telepít a városba, a Duna-part helyett azonban végül a Kőbányai úton valósul meg a fejlesztés. Az Önkormányzat és a kivitelező abban is együttműködik majd, hogy az elkészülő zsilip közelében emlékhelyet alakítsanak ki a régészeti leleteknek. Még keresik a pontos helyszínt és a megvalósítás módját, de az összhang megvan a felek között ebben a témában is.

Egy lakossági kérdésre válaszolva Székely Sándor elmondta: amint lehet, azonnal felszabadítják azt az utat, amit a beruházás idejére lezártak, és visszaállítják az eredeti formájába, hogy a helyieknek ne okozzon további problémát a közlekedés. Végül pedig felhívta a figyelmet arra, hogy a kihelyezett közlekedési táblák ellopása, megrongálása bűncselekmény. A kivitelező eddig már kétszer helyreállította a rendet, a következő eset viszont már rendőrségi jelentést von majd maga után.

MESTERSÉGEK

Fazekas Kuckó

az agyag vonzásában

Amikor beléptem a házba, barátságos fogadtatásban volt részem; forró teával és frissen sült süteményekkel várt Móni és lánya Bori. A Fazekas Kuckóban rögtön otthon éreztem magam. Ágnesz Mónika keramikus fazekasmesterrel beszéltem.

Milyen úton jutottál el ehhez a gyönyörű mesterséghez?

Gyerekkoromban volt egy telkünk Törökbálinton, ahol nagyon agyagos volt a föld. Különböző szobrocskákat, edényeket formáltam kezdetleges motívumokkal, amiket tűzben égettem ki. Néhány tárgy mai napig megvan édesanyámnál. A pályaválasztáskor szociális gondozó és ápolónak mentem tanulni, ami a szívem másik csücske. Az idősek és a hajléktalanok gondozásában mindig nagy örömet leltem. Miután megszülettek a lányaim, velük sokat barkácsoltam és kézműveskedtem, amit nagyon élveztem én is, ők is. Amikor a legkisebb gyermekem két éves volt, adódott egy lehetőség, hogy elvégezzek egy tanfolyamot a Dr. Kresz Mária Alapítvány és Fazekas Központban. A férjem akkor azt javasolta, hogy ne a tanfolyamra menjek, hanem rögtön végezzem is el az iskolát. Először elvégeztem a népi játszóházi foglalkozás vezető képzést, ahol 15 mesterségről tanultunk, majd utána szakosodtam a fazekasságra. Amikor befejeztem az iskolát, meglepett a férjem egy égetőkemencével. Az első vásárra 3-4 hónapot készültem; a Lenvirág Táncegyüttes karácsonyi műsora volt, ahol az egyik sarokban én voltam az egyik kiállító. A lányaim is Lenvirág táncosok voltak, így sokakat ismertem. Nagyon jó érzés volt ott lenni és látni, hogy az ismerősök jönnek és van kereslet a munkáimra, pedig a megfelelő tapasztalat és gyakorlat hiányában azok még nem voltak olyan szépen kidolgozva.

Voltak válságaid a pályád során?

A népi mesterségekből nehéz sikertörténeteket írni. Ezek az ősi szakmák nincsenek megfelelően támogatva, nagyon nehéz megélni belőlük, ez az oka annak, hogy egyre kevesebben űzzük őket. A fazekasság is egy nagyon nehéz szakma. Aki belekezd és ebből akar megélni, annak rögzös úton kell haladnia. Rengeteg pénz és energiabefektetést igényel és egy nehéz fizikai munka. Nekem is voltak mélypontjaim, mint például a Covid időszak, mert akkor leálltak a vásárok, szakkörök, alig tudtam valamit eladni. Akkor elkezdtem tésztát gyúrni. Voltak olyan időszakok is, amikor úgy éreztem, hogy nem tetszik az embereknek, amit csinálók és emiatt egyfajta elkeseredés lett úrrá rajtam. Volt, hogy visszamentem az idősgondozás irányába, akkor a fazekasság háttérbe szorult, de aztán mindig visszataláltam a mesterségemhez.

Mi az, ami miatt visszatérsz a koronghoz?

Bármilyen nehézség, vagy érzelmi válság ellenére, ha belekezek nagyon megnyugtat a munkában való elmerülés. Itt a Fazekas Kuckóban és a vásárokon szoktam foglalkozásokat tartani, mivel szeretem bevonni az embereket ebbe a nyugalmi állapotba. A gyerekek mellett a felnőttek is hatalmas lelkesedéssel jönnek és alkotnak. Szeretem, hogy amikor leülünk az asztalhoz, néhányan morcosak, vagy akár szomorúak, talán nem is vagyunk szimpatikusak egymásnak, de ahogy elkezdünk az agyaggal dolgozni, úgy kezd mindenki feloldódni és mindig kialakul a vidám hangulat. Bárhogyan érkezünk meg, nagy örömmel, mosollyal az arcunkon távozzunk.

Ez úgy hangzik, mint egy terápia.

Igen, ez terápia nekem is, másoknak is. Nagyon sokat nevetek, viccelődök közben, amibe nem is kell bevonni a többieket, mert minden magától alakul. Nagyon jó azt a változást látni, ami a foglalkozások alatt végbemegy az emberekben. Ráadásul haza tudnak vinni valami kézzelfoghatót is ebből a nyugodt légkörből.

A vásárokon hogyan érzed magad?

Nagyon szeretem a vásárokat. Nehezek a hétköznapok, amikor elkészítem a vásárookra a kerámiákat, viszont alig várom a hétvégét, amikor eljön vásár, a jó munka megérdemelt gyümölcse anyagilag is. Jó érzéssel tölt el a vásárlók öröme és a pozitív visszajelzések, amiket egy-egy piacon kapok. Előfordul, hogy az elégedett vevőktől a vásár után is kapok üzeneteket, visszajelzéseket. Nem beszélve arról a fergeteges hangulatról, ami egy vásáron van.

Úgy tudom van segítségem, nem egyedül méész ilyenkor.

Külön örömet jelent, hogy elkezdett velem vásárolni a legkisebb lányom, Bori, aki sokat segít és nagyon ügyesnek is bizonyul, emellett neki is jót tesz. Be szokott kapcsolódni a foglalkozásokba is, ami azért jó, mert benne nagyon sok szeretet van, amit képes átadni másoknak. Korábban az édesanyám segített nekem, ameddig bírta, nagy lelkesedéssel dolgozott a kezem alá a műhelyben és a vásárokon is ott volt velem. Nagyon hálás vagyok, hogy az édesanyámmal és a lányommal tudtam eddig ezt csinálni; három generációt köt össze a munkám.

Amikor megérkeztem mennyei illatok fogadtak. Az edényeidet használva a lányod is bekapcsolódik az alkotómunkába?

Igen, egyre inkább úgy néz ki, hogy a sütésben, a cukrászatban találja meg az örömét. Egész különleges süteménykreációkat készít,

az ízvilágát is mindenki szereti. Most karácsonyra sütögeti a különböző aprósüteményeket. Minden nap süt, lételeme az alkotás, amivel másoknak is örömet okoz; szépen becsomagolja és viszi a kalászi ismerőseinek kóstolni.

Közeledik a karácsony, ami egy fazekas életében intenzív időszak.

Rengeteg ötletem van, de az idő mindig kevesebb, mert én ápolom a fekvőbeteg anyósomat, aki annak idején sokat segített nekünk. Amikor egészséges volt, a műhelyemben lévő gyönyörű kötényeimet ő varrta nekem. Az unokáimmal is szeretnék több időt lenni, de azt hiszem, ebben a világban már mindenki versenyt fut az idővel. Adventkor több az eladás, mert saját részre és ajándéknak is többet vásárolnak tőlem. A vizes vajtartók és az adventi koszorúk nagyon kelendők. Vannak, akik december 24-én hívnak fel és jönnek hozzám vásárolni, mert valakinek még nem sikerült ajándékot beszerezniük.

Mit jelent neked a karácsony?

Egyrészt van bennem egy fájdalom, mert a két nagyobb lányom már kirepült és nincsen már a nagycsaládos zsvij a házban, mint ami gyerekkorukban volt, de a Megváltó születése okozta mély örömmel ez nem változtat.

Ha jól tudom, nagy szerepet játszik az életedben, hogy Jézus több, mint kétezer éve világra jött.

Vallásos családban nevelkedtem, de a hitem, csak pár éve bontakozott ki. Az idősek otthonában, ahol dolgoztam, szinte repedtem, annyira jó volt adni, szeretni és visszakapni ezt a sok szeretetet az idősektől. Csak Istentől jöhetett ez a szeretetkapcsolat. Ott dolgozott egy hívő nővér, aki nagy hatással volt rám. Odaadón bánt a fekvőbetegekkel és nap mint nap beszélt is a hitéről. Egy barátnőm később elhívott egy istentiszteletre a Budakalászi Evangéliumi Közösségbe. Először fenntartásaim voltak a keresztény közösségekkel kapcsolatban, de miatta elmentem. Ott teljesen mást kaptam, mint amitől tartottam, elkezdtem érezni egy mély szerelmet Jézus felé. Az imádságainkban mindig azt kérjük, hogy Isten legyen veünk; ezt tapasztaltam ott meg.

A karácsony azt az utat jelenti neked, amit akkor választottam: szeretni Jézust és szeretve lenni általa.

Ágnesz Mónika kerámiái megvásárolhatók Budakalászon december 15-én csütörtökön a Mentáskert Termelői Piacon, valamint a Fazekas Kuckóban bejelentkezve a következő telefonszámon: +36 30/392-4042 vagy a Fazekas Kuckó Facebook oldalán.

OKTATÁS

OTTHONOS KÖZEGBEN

A Berezky házaspár három gyermekével 2020-ban érkezett a Budakalászi Református Gyülekezet élére. Berezky Judit három budakalászi általános iskolában, négy óvodában, a Szentendrei Református Gimnáziumban és a gyülekezetben tanít, Női Kört szervez, országos hitoktatói hálózatot koordinál. Kulcsszerepe van abban, hogy gyerekeink milyen figyelemmel észlelik a környezetüket és Isten jelenlétét.

Mi szeretnél volna lenni gimnazista korodban?

Harmadik gyerek vagyok, nagyon okos testvéreim vannak és emiatt annyira féltem az érettségitől, hogy még gimnázumba se akartam járni. A szüleim rábeszéltek a Szentendrei Ferences Gimnáziumra, amit nagyon szerettem. A végén leültek velem a testvéreim és végiglapoztuk a pályaválasztási tájékoztatót. A német és a hittan érdekelt, de ilyen tanári szakpár akkoriban nem volt. A kettő közül a hittant választottam, így a teológia adta volna magát, csak hogy azt kizártam, mert a lelkészek nincsenek otthon karácsonykor. Egyéb lehetőség a hittan tanulmányokban való elmélyülésre Nagykőrösön kínálkozott a tanítóképzőben. A család nem értette, hogy miért ezt választom, amikor a pontjaim alapján bármi más is lehetnék, végül mégis a tanító-hitoktató szakpárt jelöltem meg. A gólyatáborban jártunk az ormánsági Kóróson is, ahol akkor még tanított Horváth Sándor. Egyedül vitte az iskolát, délelőtt az alsósokat, délután a felsősöket tanította. Ott eldöntöttem, hogy én is az ormánsági falvakban szeretnék dolgozni.

A főiskola után Budapesten két évig voltam hitoktató, négy iskolába és kilenc óvodába jártam hittant tartani, onnan mentem az Ormánságba. Hat évig egyedül dolgoztam ott, majd még hét évet Örssel. Először két évet Mattyon tanítottam egy összevont tagozatú iskolában és mellette elkezdtem levelezőn a teológiát a szlovákiai Komáromban. Magyarországon akkor még nem lehetett levelezőn végezni. Hétfőtől péntekig Mattyon tanítottam, szombaton elutaztam Komáromba, vasárnap pedig azokban a falvakban prédikáltam, ahol erre szükség volt, mert az Ormánságban sok olyan falu van, ahová nehezen jut el lelkész. Két év alatt megszereztem az első lelkészképesítőt és azt kértem a baranyai esperestől, hogy helyezzen ki gyülekezetbe. Kilenc falu, Ipacsfa, Kovácsbida, Drávaszerdahely, Drávacsepely, Kémes, Szaporca, Tésenfa, Cún és Drávapiski lelkésze lettem. Kilenc falu együtt sem tudott eltartani egy lelkészt, de mivel diák voltam még, nekem csak tanulmányi segédletet kellett adni, ez a kezdő tanítói fizetésem harmada volt.

A családotban van hagyománya a lelkési hivatásnak?

Abszolút. A szüleim mérnökök, de a nagyapáim Bicskén és Tiszaroffon voltak lelkészek, és a dédnagyapáim is lelkészek voltak, a nagymamáim pedig tanítók. Nálam összejött ez a két vonal.

Hogy került Örs az Ormánságba? Hogyan jutottatok Ceglédre?

Örs akkor Budapesten négy éve beosztott lelkész volt, de vidéken is körül akart nézni, mielőtt önállóan elköteleződik egy gyülekezetben. Féléves ösztöndíjjal érkezett Baranyába. Ekkor ismertük meg egymást, összeházasodtunk és még hét évet maradtunk az Ormánságban. 2013-ban meghívtak minket Ceglédre. Ott a Református Általános Iskolának lettem a hitéleti és nevelési igazgatóhelyettese. Az iskolához óvodák is tartoznak, ehhez éppen kapóra jött, hogy még az ormánsági évek alatt visszajártam Nagykőrösre és elvégeztem az óvodapedagógus szakot is. Azért volt fontos ez, mivel az óvodákba is jártam hittant tartani és az óvodások nagyon más módon működnek, mint az iskolások.

Milyen volt visszajönni?

Nagyon jó, izgalmas volt az utcán régi osztálytársakkal találkozni, ismerős, otthonos közegbe visszatérni. Egy szentendrei lakótelepről kerültem le a falvakba, azt sem tudtam, hogy hány lába van a tyúknak, itt meg még a HÉV menetrendre is emlékeztem.

Hogy néz ki egy heted?

Három budakalászi iskolában a felső tagozatokban tartom a hittanórát, illetve a négy óvodában. Még Szentendrére járok át, mert ott is van egy csoportom. Az iskolákban az alsós foglalkozásokat Soós Gabriella hitoktatónk tartja. A gyülekezet körül is van feladatom. A felnőtt istentisztelettel párhuzamosan három csoportban tartunk gyerekistentiszteletet, az egyiket szoktam én tartani, de vannak hétközi alkalmaink is, például hétfőnként a Női Kör, ott egy hétköznapi témát beszélünk meg, most a kitarítás lesz a téma.

A hitoktatásról szeretnék részletesen kikérdezni. Kezdjük az iskolával. A három általános iskola három csoportot jelent?

Nem, tizenegy csoportot jelent, minden felsős évfolyamhoz külön hittancsoport tartozik minden iskolában - csak a Patakpart Iskolában az idén nem jelentkezett hozzám nyolcadikos diák. Bő tíz éve kötelezően választható órarendi tárgy a hit- és erkölcsstan. A szülők választhatnak, hogy gyermekük erkölcsstant tanuljon, vagy ugyanabban az időben a katolikusokhoz, reformátusokhoz, evangélikusokhoz, buddhistákhoz csatlakozzon.

Mivel készülsz egy hittanórára?

Sok mindennel készülök, de mindig ott dől el, hogy abból, amit magammal viszek, mivel tudunk foglalkozni. A kisebb csoportok nagy lehetőséget jelentenek arra nézve, hogy olyan dolgokról is beszél-

jünk, ami máskor nem jön elő. Vannak, akikkel sokat éneklünk, de akik nem szeretnek, azokkal nem erőltetjük. Alapjában tanmenet, tankönyv és munkafüzet szabályozza a haladást, bibliai történetekkel foglalkozunk, hitvallással, egyháztörténettel, de a hangsúly nem a tárgyi tudáson van, hanem a bibliai tudás és a saját élet összekapcsolásán. A hittanórák egyik legfontosabb célja az, hogy a gyerekek megtanuljanak figyelni. Hiszen élet-halál kérdése, hogy figyelnek-e például akkor, amikor átkelnek a HÉV-nél, de azért is, mert a gyerekeknek zseniális kérdéseik vannak, ám gyakran nincs figyelmük arra, hogy a válaszokat is meghallják. Kulcsfontosságú, hogy tudunk-e figyelni arra, aki beszél hozzánk, vagy arra, amit olvasunk, ami történik körülöttünk. A figyelemre épül a befogadott dolgokról való gondolkodás. A hittanosok gyakran ki akarnak menni az iskolából, akár csak a Kálváriára, a parkba. Ha csak sétálunk egymás mellett, előkerülnek olyan nehéz kérdések, amiket egymást nézve nem mondanak ki. Ezekben a szituációkban van legnagyobb segítségemre a teológiai tudásom, hogy ne csak a saját eszemről mondjak valamit, hanem lehetőleg valami többet, jobbat.

Az óvodában a bizalom kialakulása a legfontosabb. Énekel kezdünk, egy bibliai történetet mesélek, matricát ragasztunk a füzetbe és megint éneklünk. Az óvodában a hitoktatás célja az, hogy rácsodálkozzanak a gyerekek Isten szeretetére, lássák az őket körülvevő dolgokat.

Szentendrén gimnáziumi osztályod van?

Kisgimiesek: ötödikesek, a Szentendrei Református Gimnázium nyolc osztályos. Heti kétszer van hittanóra és a diákok ott jegyet is kapnak belőle. A szentendrei intézmény egy elit oktatási intézmény, akik oda be tudnak kerülni, azok mögött többnyire erős, figyelmes család van. Budakalászon rendszeresen találkozok olyan gyerekekkel, akiknek elengedték a kezét, akikre kevés figyelem jut. Akit nem támogatnak megfelelően, az hiába nagyon okos, nehezen fog tudni odakerülni, ahová szeretne.

Az iskolai és az óvodai hitoktatói és a gyülekezetben végzett munkámon kívül a „nagy” egyházban is van feladatom. Bekerültem az

Egyházkerületi Oktatási Bizottságba és ún. területi katechetikai (hitoktatási) koordinátor vagyok. Az a törekvésünk, hogy ne egymástól elszigetelten működjenek a hitoktatók, hanem létezzen olyan fórum, ahol össze tudnak jönni, egymást támogatni, ahol a kudarcokról, nehézségeikről is beszélhetnek. Sok intézményben, több térségben, sok formában tanítottam. Úgy gondolom, hogy a tapasztalataimat fel kell használnom, nem véletlenül láttam ennyi mindent.

A szülőkkel milyen kapcsolatod van?

Olykor a szülők, hogy képet kapjanak arról, mi történik a hittanon a gyerekükkel, eljönnek a gyülekezetbe vasárnap. Van, aki a Női Körbe is eljött, és azóta is jár. Sőt, volt, hogy annyira megtetszett, amit látott, hogy az anyukát a gyerekeivel együtt kereszteltem meg. Vannak, akik Örs szövegeit olvassák a Hírmondóban, eljönnek egy alkalomra és azt tapasztalják, hogy olyan dolgok történnek itt, amiben részt szeretnének venni. Hívtak már azzal telefonon, hogy megkeresztelném-e őket, mert a pap ehhez köti a templomi esküvőt. Én meg azt válaszoltam, hogy egyszer gyere el, beszéljünk. Csodálkoztam, hogy mennyire érintetlen, hogy felnőtként ennyire elkerülték a bibliai történetek. Elővettük a képes Bibliát, utána az Apostoli hitvallást, de először le kellett bontani azt a tévképzetet, ami benne az egyházzal kapcsolatban élt. Később, amikor megkeresztelkedett, kértem, hogy mondjon pár mondatot, mire olyan erős hitvallást tett, hogy a gyülekezet beleremegett.

Ez egybecseng azzal, amit az iskolai munkáról mondtál, hogy ott is a figyelem kialakulása a legfontosabb, de adná magát, hogy a hitélmény megtapasztalásának is a figyelmet tételezzük fel előzetes szükségletként.

Ha kikészítem az uzsonnát a gyerekeknek, de nem figyel és ott hagyja, akkor éhes lesz. De ha figyel, akkor örül neki és lesz ereje a napot végigcsinálni, jó érzése lesz amiatt, mert figyeltem rá, a kedvencét raktam oda. Isten így helyezi el nekünk az uzsonnákat, csak legtöbbször nem vesszük észre, elmegyünk mellette, éhesek és kifosztottak vagyunk.

Annak idején egy ferences szerzetes volt az osztályfőnökünk, aki nagyon figyelt ránk a négy év alatt. Igaz, hogy református vagyok, de meg tudom érteni, hogy miért jó a cölibátus; mert nem kell folyamatosan döntést hoznia a munka és a család között, ami nekem a legnehezebb dolog az életemben.

Amikor ide költöztünk, minden nap gyalog mentünk és jöttünk kisebbik lányommal a Telepi iskolába. A gyermekem pedig folyamatosan beszélt az úton. Ez a véget nem érő csacsogás ébresztett rá arra, hogy noha önállóan neveltük a gyerekeket, ami sikerült is, sok mindent egyedül is megoldanak, de valójában kicsik és nagy szükségük van az anyukájukra. Addig kell meghallgatni őket és figyelni rájuk, amíg sokat akarnak beszélni, mert amikor már nem akarnak beszélni, akkor késő.

Urbán Ákos

HITÉLET

ADVENT KÁRPÁTALJÁN

Minek az eljövételére várnak a Kárpátok alján?

Mielőtt e kérdést megválaszolnánk, kérdezem: micsoda Kárpát-alja? A Kárpát-medence északkeleti sarka, Ukrajna nyugati sarka, az Alföld széle és a hegyek a határ mentén kb. 150.000 magyarral, akik a térség lakóinak egy nyolcadát jelentik.

A kárpátaljai magyar keresztyének várnak a háború végére. De mit jelent a háború nekik?

A háború nem jelent közvetlen életveszélyt e térségben élve, mert a NATO-hoz közeli határok miatt relatíve biztonságban vannak. A háború alatt a magyaroktól messzebb, a hegyekben egy transzformátort lőttek ki eddig.

A háborúban a hadkötelesek kénytelen elmenni harcolni, vadászszák őket. Ottjártunkkor tapasztaltuk, hogy Mezőkaszony határában katonák ellenőriztek minket, hátha behívónkat át nem vevő férfiak vagyunk.

Éppen ezért a férfiak az elmúlt években folyamatosan menekülnek Ukrajnából, a háború februári kiszélesedése óta még inkább. A családok folyamatosan költöznek ki a férfiak után. A református gyülekezetek feleakkorák lettek, mint azelőtt. Főleg az idősebbek maradtak otthon, ami a jövőre nézve ez nem sok jót jelent.

Ukrajna belsejében az oroszok bombázzák a közműveket, ezért folyamatosak az áram- és gázzsünetek. Amikor légiriadó van, az állami intézményekben – például az iskolákban – mindenki köteles az óvóhelyekre húzódni, sokszor hosszú órákra.

(Kép: palágykomoróci református templom)

Nos, ezt jelenti a háború. Ha ma vége lenne, a veszteségek akkor is beláthatatlanok lennének. Akkor minek az eljövételére várnak keresztyén testvéreink?

Akármilyen időkből járunk, Isten a láthatatlan világ üzenetét küldi felénk: van remény. Karácsonykor Jézus költözik újra hozzánk, isteni jelként. „A reménység pedig nem szégyenít meg” – így olvassuk a római levél 5. részének 5. versében. Akkor se, ha a kárpátaljai magyarság a szemünk láttára zsugorodik össze. Gondolunk rájuk, számontartjuk őket, és velük együtt várjuk 2022-ben a Megváltót.

*Bereczky Örs, református lelkész,
Budakalászi Református Gyülekezet*

KARÁCSONY ÉJSZAKÁJÁN

Van egy visszatérő álmom advent közeledtével. Szenteste van, a nyugsgő városi élet lármás zajában némán állok és nézem a körülöttem zajló eseményeket. Az utcákon óriási sürgés-forgás, minden embernél kisebb-nagyobb csomagok, mindenki siet. Vajon mi van itt készülődésben? Valaki odakiált: ma van az ajándékozás ünnepe. Feldíszített termek, díszes fák, terített asztalok, elegáns emberek körülöttem. Valaki beszédet tart. Csak néhány szót hallok: humanizmus, emberi szolidaritás, jótékonyág. Hiszen ma van a szeretet ünnepe. Aztán egy családi jelenet elevenedik meg előttem. A konyhában készül a finom vacsora, a sok sütemény. A gyerekek már alig várják, hogy elkészüljön a karácsonyfa, és egy pillanatnyi megilletődés után nekiesnek a sok ajándéknak. Mindenki kap valamit, majd énekelnek egy karácsonyi éneket. Ekkor a legkisebb fiú feltesz egy kérdést: mit ünneplünk ma valójában? Az édesapja válaszol: hát nem tudod? Jézus születését. A kicsi fiú elgondolkodva azt feleli: de ha Jézusnak van a születésnapja, akkor miért mi és nem Ő kap ajándékot? Néma csendben állnak egy darabig, majd a

nagymama arcán legördül egy könnycsepp. Eltűnik egy pillanatra, majd egy dobozzal a kezében tér vissza. Az unokák kíváncsian nézik. Egy régi, de gyönyörű betlehem kerül elő. És elhangzik az első ima ezen az éjszakán: Jézus Krisztus megszületett! Örvendezzünk! És ekkor felébredek. Elgondolkodom, hogy 2000 év elteltével még mindig oly keveset értünk a szenteste lényegéről. Pedig oly egyszerű. Krisztus születésének méltó ünneplése nem a karácsonyfa állítása, nem az ünnepi vacsora, nem az ajándékozás, nem a sütés-főzés. Méltó megünneplése a szent elhatározása annak, hogy Krisztusnak helyet készítünk a lelkünkben is, hogy életünk mindenben méltó legyen hozzá. Ha Krisztus bennünk meg nem születik, ha a ma az egyéni és a társadalmi életünket nem járja át Krisztus tanítása, akkor semmit sem ér nekünk az, hogy Krisztus 2000 évvel ezelőtt, azon az első szent éjszakán megszületett.

*Varga Zoltán, plébános,
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

KARÁCSONY ADTA LEHETŐSÉG

Gyerekként talán többünknek megfordult a fejében, hogy milyen nagyszerű lenne, ha minden nap karácsony lenne. Felnőtt fejjel azért persze jobban értjük az ünnep jelentőségét, hogy a karácsony veszítene az értékéből, ha azt mindennap tartanánk. Nem csak az adventi ünnepkör, hanem általában az ünnepek lehetőséget adnak számunkra, hogy megálljunk, elcsendesedjünk, kicsit jobban befelé nézzünk, vagy talán éppen egy kicsit jobban kifelé. Az ünnepnek van egy fennkölt vonása, áthatja egy érzés, ami nagyszerű lehetőséget ígér számunkra. A változás lehetőségét. Hiszen, ha megállunk, akkor már könnyebb más irányba elindulni is. Valahogy könnyebb ünnep idején életet átformáló döntéseket hozni, könnyebb a szeretet ünnepén régi, ellenünk elkövetett bűnöket megbocsájtani, a szeretetünket jobban kifejezni mások felé. Ráadásul van egy titok, amit Isten leleplezett számunkra: Krisztus születésével valóban új lehetőséget kaptunk. Pontosabban Krisztus a halálában és feltámadásában nyitotta meg számunkra a lehetőségek végtelen tárházát, de megtestesülése, gyermekkénti megszületése ennek ígéretét hordozta már. Ez a lehetőség pedig nem más, mint az

Istennel való kapcsolatunk helyreállása. Ez pedig megannyi más, további lehetőséget tartogat számunkra. Ha karácsonykor meg tudom élni, el tudom fogadni, el tudom hinni Isten irántam való szeretetét, akkor képes lehetek én is jobban szeretni másokat. Ha tudom, hogy mindenem, amim van, isteni ajándék, akkor válhatok én is jobb ajándékozóvá. Ugyanakkor lehetséges, hogy az idei karácsony pont azt szeretné tanítani nekünk, hogy Isten által szeretve vagyok, nem azért, mert adok, hanem csak úgy. És amikor én adok, azt már nem azért teszem, hogy elnyerjem Isten szeretetét, hanem mert megkaptam azt ingyen. Ugyanakkor, ilyen értelemben valóban lehet minden nap karácsony. Ez a pillanat nem jobb vagy rosszabb a következőnél ahhoz, hogy helyes, építő, magunkra és másokra is jó hatással levő döntéseket hozzunk. De miért ne használnánk ki a karácsony fennkölt, a változás lehetőségét ígérő hangulatát?

*Kiss Péter, lelkipásztor
Budakalászi Evangélikus Közösség*

ÁDVENT. MIÉRT NÉGY VASÁRNAP?

Az egyházi esztendő ünnepeinek megvannak a maguk üzenetei.

A héber-keresztény Biblia már a teremtés prédikációjában (teremtés történet) állítja: „és monda Isten: Legyenek világító testek az ég mennyezetén, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától, és legyenek jelek, és meghatározói ünnepeknek, napoknak és esztendőknél.” (1Móz 1:14)

Az ünnep szavunk eredete jól láttatja, hogy mi az, amit ezek szerint ünnepelnünk kell. A magyar „ünnep” szavunk az idnap szóból ered és fokozatosan lett üdvnap, ünnap – ünnep. Vigyázat, az ünnepnap szavunk szóisméltést tartalmaz! Ünneplendő az ember megváltásának, üdvössége megszerzésének története. Ez játszódik le Ádventtől Adventig az egyházi esztendőben. Miért négy hét, négy vasárnap?

Az emberiség történelmét igazán attól kezdve érzékelhetjük, amikor az ember először intelligens üzenetet hagy hátra. Ilyen üzenetforma az írás. Mai ismereteink szerint ez hatezer éves múltra nyúlik vissza. Tehát Krisztus előtt 4000 esztendő. Erre utal a négy adventi gyertya: A Krisztus-várás négyezer évére. Az első kétezer év a pogányoké, a második kétezer a választott népé, a harmadik 2 ezer év a kereszténységé- hangzik egy magyarázat.

Van egy elmélet, miszerint a hét, mint teljesség szám, mint naprendszerünk kozmikus ritmusa, jellemző az egész világtörténelemre. Ezek szerint a 7. ezer év- amiben most vagyunk – Krisztus eljövételének és az Ő ezeréves birodalmának ideje. Ekkor megkötöztetik a Sátán, a Személyes Gonosz és kivirul a természet a Földön.

Mivel az első hatezer esztendő már történelem, láthatjuk, hogy valóban találó a háromszor kétezer évről beszélni. Azonban a jövőt még homály fedi, csak reménységgel lehetünk Krisztus eljövetele felől. Ádvent ennek a reménységnek az ideje.

Édesapám, egykori nagytarcsai evangélikus lelkész egy különleges tartalommal töltötte meg advent négy vasárnapjának üzenetét. Az óegyházi perikópa (jelentése: visszatérő) lektókat, íge-olvasmányokat hozzákötötte az adventi alkalmakhoz, úgy, hogy szimbolikus színeket adott a gyertyáknak.

Ádvent I: Krisztus jött alázatosan, számár háton. (Jézus bevonul Jeruzsálembe Mt 21, 1kk.) Gyertyaszín: ezüst.

Ádvent II: Krisztus jön dicsőségesen felhő-háton: Mk 13, 26. Gyertyaszín: arany

Ádvent III: Hitünk csüggődedő, (Keresztelő János börtönben ezt kérdezi: Te vagy az eljövendő, vagy mást várjunk? Mt 11, 3). Gyertyaszín: lila

Ádvent IV: Mártírság a krisztusvárásban (Keresztelő János halála Mt 14, 1kk) Gyertyaszín: piros

Adjon az Úr mindnyájunknak reményteljes Krisztusvárást hittel és kitartással!

*Győri János Sámuel*vdm, evangélikus plántáló lelkész
Budakalász-Pomáz*

SZELEKTÍV (kék, sárga, barna kukák) HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI NAPTÁR • 2023.

I. KÖRZET

Alsóvár u.	József Attila köz	Omszk park
Apát u.	József Attila u.	Orom u.
Arany János u.	Kacska u.	Ország u.
Árpád u.	Kakukk u.	Patak u.
Ártér u.	Kakukkfű köz	Petőfi tér
Attila u.	Kálvária u.	Petőfi u.
Bagoly u.	Kanokon u.	Platán sor
Bánya u.	Kántor u.	Ponty u.
Barackos u.	Káplán u.	Posta köz
Barbara köz	Káposztás köz	Püspök u.
Batthyányi u.	Kedves u.	Rákoczi u.
Berdó köz	Kertész u.	Rév u.
Berdó u.	Keskeny u.	Sekrestyés u.
Bethlen u.	Keszeg u.	Sugár u.
Bocskai u.	Kinizsi u.	Süllő u.
Bozót u.	Kispap u.	Széchenyi u.
Budai u.	Klinger Henrik u.	Szent László köz
Busa u.	Klisovác u.	Szent László u.
Búzavirág u.	Kominka köz	Szentendrei u
Csárda u.	Kórház u.	Szirt u.
Csuka u.	Kömény utca	Taván u.
Dévér u.	Körömvirág köz	Téglási András u.
Dobó u.	Lehel u.	Telkes u.
Dolina u.	Lupaszigeti út	Tó u.
Duna sétány	Lovas dűlő	Toboz u.
Eper u.	Málna u.	Tópart u.
Fagyal u.	Mandulás u.	Töltés u.
Fenyves u.	Márna u.	Tulipán u.
Fészek u.	Martinovics u.	Tücsök u.
Fűzfa u.	Mátyás u.	Vadalma u.
Galagonya u.	Meggy u.	Vadkörte u.
Gátőr u.	Menta köz	Vincellér u.
Gyöngyvirág u.	Ministráns u.	Víztorony utca
Harcsa u.	Munkácsy u.	Völgy utca
Harmat u.	Napsugár u.	Zrínyi u.
Hulladékudvar	Nyitnikék u.	Zsálya u.

II. KÖRZET

Ady u.	Hársfa u.	Óbuda u.
Áfonya u.	Határ u.	Ökörszem u.
Árok u.	Hegyalja u.	Paccsirta u.
Árvácska u.	Holló u.	Pataksor u.
Barát u.	Iparos u.	Pipacs köz
Batsányi u.	Iskola u.	Pipacs u.
Béke sétány	Jankovics Gy. u.	Pomázi u.
Bem u.	János u.	Puttony u.
Berkenye u.	Jókai u.	Püspök u.
Bimbó u.	Kamilla u.	Ribiszke u.
Bodza u.	Kankalin u.	Rózsa u.
Bokros köz	Kálvária u.	Sas u.
Bokros u.	Kék Duna u.	Scholz Ferenc u.
Boróka köz	Kereszt u.	Sólyom u.
Ciklámen u.	Kert u.	Som u.
Cinege u.	Kikerics u.	Sport u.
Csalogány u.	Kilátó u.	Sugár út
Cseresznyés u.	Kolónia u.	Szalonka köz
Csillagvirág u.	Kosbor u.	Szalonka u.
Damjanich u.	Kossuth u.	Szeder u.
Deák F. u.	Kovács Lajos u.	Szegély u.
Diófa u.	Kőbányai u.	Szegfű köz
Domb u.	Köves u.	Szegfű u.
Dombhát u.	Kővirózsa u.	Szeglet u.
Egres u.	Lejtő u.	Szerb köz
Erdőhát u.	Levendula u.	Szerűskert u.
Fácán köz	Liget köz	Szőlő u.
Fácán u.	Liget u.	Szőlőskert u.
Felske u.	Liliom u.	Szüret u.
Felsővár u.	Lugas u.	Táncsics u.
Fűrj u.	Magyar u.	Tanító köz
Fűves u.	Máli Péter u.	Tanító u.
Galamb u.	Mályva u.	Templom u.
Gém u.	Márton Á. u.	Tövis köz
Gerinc u.	Meggyfa u.	Tövis u.
Golgota u.	Mély u.	Tündérvirág u.
Gyár u.	Meredek köz	Vasút sor
Gyümölcsös u.	Meredek u.	Virág köz
Gyümölcsös köz (Berdó utcai oldal)	Mező u.	Virág u.
Hajnalka u.	Nádas u.	Wesselényi u.
Hargita u.	Nárcisz u.	Zöldfa u.
	Nefejejs u.	Zichy A. u.

Körzet	Gyűjtés típusa	Január	Február	Március	Április	Május	Június
I. körzet	szelektív	24	21	28	25	23	27
	zöldhulladék	16, 30	—	—	4, 18	2, 16	6, 20
II.körzet	szelektív	26	23	30	27	25	29
	zöldhulladék	17, 31	—	—	5, 20	4, 18	8, 22

Körzet	Gyűjtés típusa	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
I. körzet	szelektív	11, 25	15, 29	12, 26	10, 24	14, 28	12, 27
	zöldhulladék	4, 18	8, 22	5, 19	3, 17	7, 21	—
II.körzet	szelektív	13, 27	17, 31	14, 28	12, 26	16, 30	14, 28
	zöldhulladék	6, 20	10, 24	7, 21	5, 19	9, 23	—

Korlátlan zöldhulladékgyűjtési napok:

I. körzet: 2023.04.04., 2023.11.21.

II. körzet: 2023.04.05, 2023.11.23.

A januári zöldhulladékgyűjtés során csak a díszektől mentes fenyőfák kerülnek elszállításra.

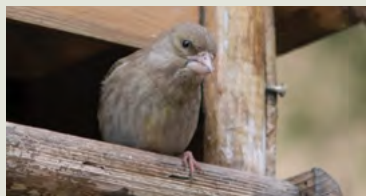
Téli MADÁRETETÉS

KÖRNYEZETÜNK

Fotó: Kabai Katalin (Kabka)

Családunk egyik megunhatatlan programja a téli madáretetés és a kertünkbe látogató madarak csodálata. Szívet melengető látvány a szürke téli napokon egy-egy rozsdafarkú család vagy a cinkeraaj jelenléte, a szajkók megjelenése pedig egyenesen szenzáció. Olyankor órákig nézegetjük, vizsgáljuk a szokásaikat és fotózzuk őket az ablakból. Fontos, felelőségteljes feladatnak éljük meg az eleségek beszerzését, a madárodúk barkácsolását, díszítgetését. A mi lelkünknek van a legnagyobb szüksége rá, hogy ezek az élelmes állatok boldog perceként okozzanak nekünk a jelenlétükkel.

A téli időszakban hazánkban a maradó madarak és az északról ide költöző egyedek azok, akik itt vészelik át a hideg évszakot. Ezeknek a nagyrészt énekesmadaraknak az etetése

nem a megmentésük érdekében történik, – bár a klímaváltozás, a légszennyezés és a természetes élőhelyek, táplálékuk elpusztítása egyre nagyobb kihívás elé állítja őket – , hanem a mi örömünkre, hogy láthassuk, hallhassuk az életet a kertünkben. Nem elhanyagolható előnye a madárbarát kertnek, hogy az etető közelében a madarak összeszedik a gyommagokat és a kisebb kártevőket.

Azonban fontos tudnunk, hogy felelősek vagyunk azokért a madarakért, akiket áttelelés céljából a kertünkbe csalogatunk!

Melyik hónapokban etessük a madarakat?

A téli madáretetést az első fagyoktól kell kezdeni azok megszűnéséig, vagyis novembertől március vége, április közepéig. Ha még nincsenek a kertünkbe szokva madarak, akkor érdemes már októbertől kitenni eleséget, hogy mire beáll a fagy, odaszokjanak a csicsergő csipegetők.

A téli madáretetés legfontosabb alapelve, ha elkezdjük, akkor tavaszig nem hagyhatjuk abba!

Áprilistól a madarakat etetni már nem szabad, hiszen azzal elkényelmesednek a kertünk lakói, nem fordulnak a természet adta

lehetőségeikhez, ami a legalkalmasabb számukra a fennmaradáshoz. Emellett komoly károkat okozhatunk a fiókáknak. Tavasszal ugyanis elkezdődik a költési időszak, a fiókáknak pedig emészthetetlenek a téli etetéshez használt csemegék. Gyakran akad a torkukon napraforgómag, és ennek következtében több fészekalj is elpusztulhat, mert az egyébként rovarérvő fajták is az etetőből hordják a magokat az utódaiknak. Áprilistól bőven elég tiszta vizet biztosítani a madarak számára.

Mivel etessük a madarakat télen?

SÓTLAN (!) magokkal: napraforgó (fekete madárszotyai), ciromag, fenyőmag, búza, köles, lenmag fénymag, dió, mogyoró, kesudió, szezám, pisztácia, kukoricadara, papagáj, vagy pinyeleség.

Gyümölcsökkel: alma, körte, szőlő, csipkebogyó, kökény.

SÓTLAN(!) állati zsiradékokkal: cinkegolyó, marhafaggyú, szalonna, vaj, túró, tepertő.

Húsokkal: apró darabokra vágott csirkemáj, csirkeszív, csirkemell

Egyéb SÓZATLAN (!) táplálékok: főtt tészta, rizs, főtt zöldségek, keményre főtt tojás, lágy kutya- és macskaeledel, lisztkecske.

TILOS adni: sózott, fűszerezett étet, pattogatott kukoricát, pékáru, morzsát és csontkukacot, ami kifejezetten fertőző!

Többféle madáretetőt használhatunk; talajetetőt, etetőtálcát, ablaketetőt, felfüggesztett etetőt vagy dűcetetőt, a lényeg, hogy fedett legyen, ne tudjon benne elázni az eleség és ha vannak a kertben négy lábú kedvenceink, akkor azok ne veszélyeztessék a madarakat.

Az etetés mellett ne feledkezzünk meg a madarak itatásáról sem!

A téli madáretetés időszakában már kihelyezhetünk madárodúkat is a tavaszi költési időszakra, hogy a melegebb hónapokban is madárdalt hallgassunk a kertünkben és vizsgálhassuk a madarak szaporodásának titkait.

Ha többet szeretnének megtudni a madarak védelméről és a madárbarát kert kialakításáról, keressék fel a Magyar Madártani Természetvédelmi Egyesület honlapját!

Gulyás Rita

SPORT

Rangadót játszott a BMSE – kár az utolsó tíz percért

Vereséggel zárta a tavalyi bajnok Gödöllő elleni bajnoki rangadót a BMSE együttese a Pest megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokságban. A kalásziak nagyszerűen helyt álltak a mezőny egyik legjobb csapata ellen, a győzelem sorsa csak a találkozó hajrájában dőlt el. A csapat 21 ponttal a nyolcadik helyen zárta az őszi szezont.

A kalászi futballisták a legutóbbi bajnoki évadban az utolsó fordulóig harcoltak a bennmaradásért, és végül siker koronázta erőfeszítéseiket. A csapat gyorsan túltette magát a történeteken, és újult erővel vágott neki a küzdelmeknek az őszi szezonban. A fiúk szép eredményeket értek el, és a jó kezdés után megerősítették helyüket az élmezőnyben. Szombaton kora délután így rangadót vívhattak a legutóbbi bajnok Gödöllővel.

A BMSE sportpályáján a hazai szimpatizánsok mellett szép számmal megjelentek a gödöllői drukkerok is, és remek hangulatban, kellemes, napos időben indult útjára a labda. Az első percekben a kalásziak térfelén folyt a játék, a házigazda jobbára védekezett, riválisa pedig próbált előnyt szerezni. Nem sokkal később aztán kijött a szorításból a BMSE, és Völgyi Dániel egy 17 méterről le-

adott, remek lövéssel jelezte, hogy bravúrra készül csapata. Egy tizenegyes-gyanús esetet is feljegyezhetünk a folytatásban, de néma maradt a bírósípa, amikor az egyik kalászi játékos felvágta a tizenhatoson belül.

A játékosok mindkét oldalon igyekeztek jól beosztani erejüket, és a térfélcseré után is nagy volt a küzdelem a pályán. Már-már úgy tűnt, hogy pontosztokodás lesz a vége, amikor jött a hajrá, és a gödöllőiek a 85. percben vezetéshez jutottak. A végén már az tör-

tént a pályán, amit a vendégek akartak, és a 88., a 90., majd a 93. percben is bevették ellenfelük kapuját. A látottak alapján mindenképpen túlzó a 0-4-es végeredmény.

Fotók: Szabo Zoltán

SZUBJEKTÍV - NEM A SZÉL FÚJTA EL

A Kalászi Hírmondó szerkesztősége kilátogatott a megye I. rangadójára, a BMSE Gödöllő meccsre. Majdnem 90 percig egyenlő felek küzdelmét láthattuk, két kontra végén is a gödöllői 16-on belül buktatták a kalászi támadókat, a bírósípa azonban néma maradt. A meccs utolsó perceinek történetét pedig már ismerjük.

Bírózni sosem érdemes, mi sem teszünk ilyesmit. Azonban együtt üvöltöttünk a szurkolókkal, amikor egy sérülés után pálya szélén álló játékos nem engedett vissza a bírósípa se a Kalászi támadásakor, se akkor, amikor a Gödöllő támadott – korábbi durva belépőjük jutalmaként emberelőnyben, ráadásul abból a szögéből, ahonnan mi láttuk az eseményeket, úgy tűnt, a gödöllőiek bekotorták a labdát a kalászi kapuba.

A kiegyensúlyozott mezőnyjátékot a kalásziak oldaláról mérkőzés elején mély védekezés alapozta meg, ami végig meg is maradt, de a labdabirtoklás már ez első félidő végére kiegyensúlyozottá vált. A második félidőben egy gödöllői támadó nagyot homorított a 16-oson belül, látszólag mindent megadott volna egy 11-ért, törekvésének sárga lap lett a jutalma.

Ez a momentum sok mindent elmondott az ellenfél attitűdjéről, pályán mutatott játékaról. Az volt az érzésünk, hogy menne ez nekik jobban is, ha a játékra koncentrálnának, de talán arra készültek, hogy mezőnyfölényben futbaloznak majd, könnyen gólhelyzetekig jutnak, azonban egy-két ígéretes akcióra futotta az első 84 percben. Nem úgy a kalásziak oldalán, akik felívelést, üres területre belőtt passzt követően a 16-os oldalvonala mentén törtek az ellenfél kapujára és csak szabálytalanság árán sikerült a támadást megállítani, egy ízben pedig a gödöllői hálóőr állt csak szemben a kalászi támadó. A labda azonban elakadt a remek ütemben kilépő kapusban. Jól látszott, hogy a Bajzát Peti elképzelései érvényesülnek és a látottak alapján ilyen idegesítő körülmények között, ilyen kevés hibával lehozni majdnem egy teljes mérkőzést bravúr a csapat részéről.

A gödöllőiek a 85. percben vezetéshez jutottak és a láthatóan ott megtört a kalászi csapat, felborult a pálya. A 88., a 90. és a 93. percben is gólt kaptunk. A meccsből semmit sem ad vissza a 0:4, maximum a dühöt, amit a lefújáskor éreztünk. Más lett volna vezetéssel érkező a meccs hajrájába.

BMSE – A BECSÜLETES MUNKA MEGHOZTA AZ EREDMÉNYEKET

A BMSE minden utánpótlás korosztálya remekül teljesített és dobogós helyen áll az őszi szezon után. A kicsik a Bozsik tornákon mindig a legjobbak között vannak, számtalan díjban részesültek. Szinte minden nap edzések vannak és becsületesen készülnek a srácok a mérkőzésekre.

Az utánpótlás jól működik, mint az U-16 mint az U19 -es korosztály szép eredményeket ér el. A kicsik (U7, U9, U11) folyamatosan tornákon vesznek részt és a magasabban jegyzett csapatokkal is remek mérkőzéseket játszanak. Az U13 korosztályunk két csapattal szerepel és szintén az első között van. A becsületes munka meghozza gyümölcsét, és Budakalász büszke lehet, hogy ilyen remek sportolói vannak.

Az egyesületünk létszáma folyamatosan gyarapszik, és a nehézségek ellenére remekül működik. Tudják a gyerekek hogyan lehet spórolni a kiadásokon, és minden szabályt betartanak. Télen indulunk a futsal bajnokságban, tehát nem lesz pihenő. Nagy köszönet a szülőknél, hogy segítenek, és igazán jó eső érzés, hogy ők is

egy őszinte családnak fogadják el egyesületünket. Most már a megnyílt klubhelyiségben tudják megvárni az edzés végét, nem kell fagyoskodniuk a pálya mellett. Továbbra is minden lurkót várunk szeretettel, mert mint tudjuk, a mozgás a sport, az élet egyik fő eleme. Köszönet a lelkes szurkolóknak is, kik minden mérkőzésen buzdítják a csapatainkat.

Sárosi Tibor, elnök

KÉZILABDÁS SIKEREK

Kovács Dominik a junior válogatottban

A CYEB Budakalászi NB I-es férfi kézilabdacsapata – lapzártánkkor – 9 lejátszott mérkőzés után 9 ponttal a K&H Liga tabellájának 9. helyén áll. Hazai pályán a négy mérkőzésből eddig három győzelmet és egy döntetlent sikerült elérni.

A Magyar Kupa III. fordulójába már becsatlakoztak a fiúk és egy továbbjutást érő győzelmet arattak. Ezután megtörtént a IV. forduló sorsolása is, amit terveik szerint februárban fognak játszani a NEKA csapata ellen. A fiúk az idén is harcba szálltak a Liga Kupa győzelemért, amit a nyár elején sikerült elhódítaniuk. Az „A” csoportban szereplő mindhárom együttesnél járt már a kizárólag magyar játékosokból álló kalászi alakulat és nagy örömeikre mindenhol győzelmet arattak, így 6 ponttal vezetnek a csoportküzdelmeket. Ugyancsak remek hír, hogy a balszélső poszton bevethető Kovács Dominik bekerült a junior válogatottba. Őt kérdeztük.

Hányadik alkalommal voltál válogatott?

Az idén harmadik alkalommal volt szerencsém a junior válogatottba bekerülni.

Mennyi ideig és hol készültetek, részt vettetek-e valamilyen tornán?

Októberben egy hetet töltöttünk Szentgotthárdon, ahol házigazdaként a négy nemzet tornáján vettünk részt. A mérkőzések színvonalasak voltak hiszen a dán, a norvég, illetve francia korosztályos válogatottak voltak meghívva az eseményre. A múlt héten pedig szintén egy hetet töltöttünk el Siófokon, ahol kétszer mérkőztünk meg Egyiptom válogatottja ellen.

Hogy érezted magad?

Számomra a válogatott mindig is plusz motivációt jelentett, jól éreztem magam. Emellett mind a két mérkőzésen sikerült diadalmaskodnunk, ami plusz öröm számomra. Örülök, hogy a csapat tagja lehetek.

Mit érzel, hogy sikerült játszani a meccseken?

Úgy vélem, hogy a mérkőzéseken sikerült kihozni magamból a maximumot, ami számomra nagyon sokat jelentett, mert a magyar címeres mezben való szereplés, egyéni és csapatszinten is nagyon sok motivációt tud adni.

Mi lesz a következő világválogatott, amire készültök?

2023 nyarán unior világbajnokság lesz, erre összpontosul a felkészülés.

A Faluház decemberi és januári programajánlója

A Faluház programjairól részletesen a koskarolyMH.hu oldalon olvashatnak.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalászi Város legfiatalabb lakóit!

Demény Júlia
Dobos Zétény
Janó Ábel
Jerkovich Anna
Kókai Olivér Róbert
Sziklai Gergő Attila
Stekler Anna Diána

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket és családjukat!

KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
WWW.KOSKAROLYMH.HU, INFO@KOSKAROLYMH.HU
+3626/340 468, +3670/331 7183

December 10-én és 17-én 16 órától Adventi hétvégék a Kárpátok Őre szobornál.

Adventi műhelyfoglalkozások a Dunakanyar Népművészeti Egyesülettel:

December 9-én 16 órától házi tészta készítés, ahogy nagymamáink csinálták – tradíciók, hagyomány, egészséges ételek

December 16-án 16 órától ünnepi gyertya díszítés, varázsoljunk karácsonyi hangulatot az otthonainkba! 4.000 Ft/fő/alkalom.

Regisztráció (a programot megelőző szerdái): renga.eva@gmail.com

December 17-én 8 órától Ládafia Garázsvásár Várjuk szeretettel az árusító (számukra kapunyitás 7 óraker) és vásárló érdeklődőket egyaránt! Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon.

December 7-én 07:00 – 14:00, 8-án 12:00 – 19:00, 9-én 07:00 – 14:00 Nyugdíjas csomagozás.

December 10-én 10 órától

Családi Matiné - Bábozd Zöldre

December 10-én 17 órától a Kalászi Művészeti Iskola adventi koncertje.

December 15-én 15 órától 18 óráig Mentáskert Piac kézműves nap A karácsonyi bevásárlás mellett ünnepi asztaldísz és díszcsomagolást készíthetünk.

December 17-én 18 órától Lenvirág karácsony.

December 18-án 18 órától „ÜLJ LE MELLÉM!” - Cuki Presszó koncert.

Mentáskert Őstermelői Piac csütörtökönként 14-18 óráig.

Januári előzetes:

Január 13-án 20 órától Ferenczi György és az 1-ső Pesti Rackák koncertje. Jegyek kaphatók a tixa.hu oldalon.

Amennyiben ingatlant venne, vagy eladna, várjuk szeretettel irodánkban vagy keressen minket az alábbi elérhetőségeinken!

Budakalász, Pomázi út 2/d/2.
budakalasz@oc.hu
+36 70 4542314

ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS SIKEREKBEKIN GAZDAG BOLDOG ÚJ ÉVET!
SEASON'S GREETINGS AND BEST WISHES FOR A HAPPY NEW YEAR!

BUDAKALÁSZI
HÍRMONDÓ

Budakalászi polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc
Szerkesztők: Orosz Ferenc, Péterffy Gábor
Munkatársak: Gulyás Rita, Urbán Ákos
Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán
Tördelés: Ali Vali
Nyomtatás újrapiapír felhasználásával:
Print Brokers Team Kft.
E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

Újrapiapír

Köszönjük vendégeinknek

az együtt megélt szép pillanatokat

és a közös élményeket!

Áldott, Békés
Karácsonyi Ünnepeket
és
Boldog Új
Évet kívánunk!

a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár munkatársai!

Idén is kapnak ajándéksomagot

az ellátásban részesülő
budakalásziak!

A nyugellátásban, baleseti ellátásban,
rokkantsági ellátásban, valamint
árvasági ellátásban részesülő budakalásziak

december 7-én délelőtt 8 és 13 óra között,
8-án délután 13 és 19 óra között,
9-én délelőtt 8 és 13 óra között

vehetik át csomagjaikat a Faluházban

(Kós Károly Művelődési Ház, Budakalász, Szentendrei út 9.)

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

„Úgy várom, jössz-e már?”

MEGHÍVÓ

Ismét lesz Idősek Adventje. Budakalász Város Önkormányzata szeretettel meghívja 65 éven felüli polgárait **2022. december 11-én, vasárnap 15.00 órától a Patakpart Általános Iskola (Klisovác utca 15.) tornacsarnokában tartandó adventi ünnepségre.**

Dr. Göbl Richárd polgármester ünnepi köszöntője után Molnár György harmonikaművész és koncertzenekarának – vendégművész Tabáni István – előadásában **Máté Péterre emlékezünk.** A páratlan tehetségű magyar énekes, zeneszerző, zongorista közel 150 dal szerzője és előadója volt. Gyönyörű, szívhez szóló melódiái ma is népszerűek. Ebben az évben lett volna 75 éves. A rendezvényt szerény vendéglátás követi.

Részvételi szándékukat december 9. péntekig az info@koskarolymh.hu email címen, vagy 9 és 18 óra között a 06 70 395 5455 telefonszámon várjuk.

Parkolás az iskola és a mellette lévő idősotthon parkolójában korlátozott számban lehetséges, de 14.15 órától az Egészségház elől folyamatosan mikrobusszal szállítjuk majd oda és rendezvény végén vissza a vendégeket.

Szeretettel várjuk Önöket!

BUDAKALÁSZ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA